

**KUZEY KIBRIS TURK CUMHURİYETİ
RESMÎ GAZETE**

Sayı : 74

**EK III
TEBLİĞ VE İLANLAR**

21 Nisan, 2009

Sayı : 334

Şirkete Yasası Fası 113, Limited şirketin Sicilden kaydının silineceğine ilişkin
Ön Duyuru,

Mukayyitliğimiz nezdinde kayıtlı, aşağıda belirtilen Mahalli Şirketin, Fası 113 (Limited) Şirketler Yasası'nın 327'inci maddesinin (3.) fıkrası hükümleri gereğince, bu hususta aksine bir neden gösterilmediği takdirde, işbu ilan tarihinden itibaren 3 aylık bir sürenin tamamlanmasıyla, Mukayyitliğimiz sicilindeki kaydının silineceği ve feshedileceği ilan olunur.

EUROÖNE TRADING CO. LTD.
Naci Talat Cad. Eser 2 Apt. Dükkan B
Girne

M.Ş. 08422

Şirketler Mukayyidi.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'üncü Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

- Kısa İsim* 1. Bu Tüzük "işyerlerinde Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir* Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Bakanlık", Çalışma İşleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
"Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb. karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
"Daire", Çalışma Dairesini anlatır.
"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır,
"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana İşveren veya Alt İşveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır.
"İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk, emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi çalışanların girip çıkabilecekleri sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.
"Tehlike", çalışanların sağlık ve yaşamı için olası tehlikeyi anlatır.

- Amaç* 3. Bu Tüzüğün amacı, işyeri olarak kullanılan binalarda bulunması gereken asgari sağlık ve güvenlik şartlarını belirlemektir.

- Kapsam* 4. (1) Bu Tüzük, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.
35/2008 (2) Bu Tüzük aşağıdakilere uygulanmaz:
(A) İşyeri dışında kullanılan taşıma araçlarında veya araçların içindeki işyerlerinde;
(B) Geçici veya seyyar (mobile) inşaat alanlarında;
(C) Maden, petrol ve gaz çıkarma işlerinde;
(Ç) Balıkçı teknelerinde;
(D) Tarım veya orman işyerlerine ait olup işyeri binalarından uzaktaki tarla, orman ve arazi düzenleme alanlarında.

İKİNCİ KISIM
İşverenlerin Yükümlülükleri

rem
Açılacak işyerleri
I. Cetvel

İşverenler, bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten sonra açacakları işyerlerinde bu Tüzüğe ekli I, Cetvelde belirtilen asgari sağlık ve güvenlik koşullarını yerine getirmek zorundadırlar.

Mevcut işyerleri
II. Cetvel

İşverenler, bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan işyerlerinde bu Tüzüğe ekli II. Cetvelde belirtilen asgari sağlık ve güvenlik koşullarını, Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuzaltı ay içinde yerine getirmek zorundadırlar.

Mevcut işyerlerinde Değişiklik Yapılması

İşverenler, mevcut işyerlerinde, bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten sonra genişleme ve/veya iş değiştirme veya başka bir değişiklik yapıldığında, I. Cetvelde belirtilen asgari sağlık ve güvenlik şartlarını temin etmek için gerekli önlemleri almak zorundadırlar.

UÇUNCU KISIM
Diğer Kurallar

Genel Şartlar

İşverenler, çalışanların sağlık ve güvenliğini korumak için aşağıdaki hususları yerine getirmek zorundadırlar:

- (1) Acil çıkış yolları ve kapıları her zaman kullanılabilir durumda tutulacaktır.
- (2) işyeri ile işyerindeki ekipmanın, araç-gereçlerinin ve özellikle bunlardan I, Cetvel ve II. Cetvel'de belirtilenlerin düzenli olarak teknik bakımları yapılacak, çalışanların sağlık ve güvenlikleri için tehlikeli olabilecek aksaklıklar en kısa zamanda giderilecektir.
- (3) işyeri ile işyerindeki ekipman, araç-gereçler özellikle havalandırma sistemleri uygun hijyen şartları sağlanacak şekilde düzenli olarak temizlenecektir,
- (4) işyerindeki tehlikeleri önleyecek veya yok edecek güvenlik ekipmanı ile araç-gereçlerin ve özellikle bunlardan I. Ve II. Cetvelde belirtilenlerin düzenli bakım ve kontrolü yapılacaktır.

Çalışanların Bilgilendirilmesi
35/2008

İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü maddesinde belirtilen hususlar saklı kalmak kaydı ile çalışanları ve/veya temsilcilerini, işyerinde alman sağlık ve güvenlikle ilgili tüm önlemler hakkında bilgilendirmelidirler.

Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması
35/2008

10. İşverenler, bu Tüzük ve ekindeki cetvellerde belirtilen konularda, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak, çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini almak ve katılımlarını sağlamak zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Son Kurallar

- Yürütme
Yetkisi* 1.1. **Bu** Tüzük çalışma işleriyle görevli Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe
Giriş* 1.2. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

**TÜZÜĞÜN YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİ TARİHTEN SONRA AÇILACAK İŞYERLERİNDE ARANACAK
ASGARİ SAĞLIK VE GÜVENLİK KOŞULLARI**

1. Bu Cetvelde belirtilen hususlar, işyerinin ve yapılan işin niteliğinin ve tehlikesinin gerektirdiği her durumda uygulanır.

2. Binaların Yapısı Ve Dayanıklılığı

İşyeri binaları yapılan işin özelliğine uygun ve yeterli sağlamlıkta inşa edilmiş olacaktır.

3. Elektrik Tesisatı

Elektrik tesisatı, yangın veya patlama tehlikesi yaratmayacak şekilde projelendirilip tesis edilecek ve çalışanlar, doğrudan veya dolaylı temas sonucu kaza riskine karşı korunacaktır.

Elektrik tesisatının tasarımı, kurulumu, malzemelerin ve koruyucu cihazların seçimi kullanılacak voltaj ve ortam şartlarına uygun olacaktır. Tesisatın kısımları yürürlükteki mevzuatta belirtilen ehil kişiler tarafından erişilebilen bir yerde olacaktır. Ana şalter kolaylıkla fark edilebilecek bir yerde olacaktır, Parlayıcı ve patlayıcı ortamlarda geçici elektrik tesisatı kullanılamaz. Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin depolandığı odalarda elektrik şalterleri oda dışında olacaktır. Geçici işyerlerinde ve inşaatlarda kullanılan aydınlatma sistemleri yeterli dayanıklılıkta olacaktır.

Elektrik tesisatı topraklanmış olacak ve üçlü fişler kullanılacaktır.

4. Acil Çıkış Yolları Ve Kapıları

4.1 . Acil çıkış yolları ve kapıları doğrudan dışarıya veya güvenli bir alana açılacak ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmayacaktır.

4.2. Herhangi bir tehlike durumunda, tüm çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk etmeleri mümkün olacaktır.

4.3. Acil çıkış yolları ve kapılarının sayısı, boyutları ve yerleri yapılan işin niteliğine, işyerinin büyüklüğüne ve çalışanların sayısına uygun olacaktır.

4.4. Acil çıkış kapıları dışarıya doğru açılacak şekilde yapılacaktır.

Acil çıkış kapısı olarak raylı veya döner kapılar kullanılmayacaktır.

Acil çıkış kapıları; acil durumlarda herhangi bir kişi tarafından hemen ve kolayca açılacak şekilde (kilitlenmemiş, bağlanmamış) olacaktır,

4.5. Acil çıkış yolları ve kapıları Güvenlik ve Sağlık işaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde işaretlenmiş olacaktır, işaretler uygun yerlere konulacak ve kalıcı olacaktır,

4.6. Acil çıkış kapıları kilitli olmayacaktır.

Acil çıkış yolları ve çıkışları ile buralara açılan yol ve kapılarda çıkışı zorlaştıracak hiçbir engel bulunmayacaktır. Çıkış yolu genişliği kapıdan sonra en az yüz on santimetre olacaktır.

4.7. Aydınlatılması gereken acil çıkış yolları ve kapılarında elektrik kesilmesi halinde yeterli aydınlatmayı sağlayacak yedek aydınlatma sistemi bulunacaktır,

5. Yangınla Mücadele

5.1. İşyerinin büyüklüğüne, yapılan işin özelliğine, kullanılan maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerine ve çalışanların sayısına göre işyerinde etkili ve yeterli yangın söndürme ekipmanı ile gerektiğinde yangın dedektörleri ve alarm sistemleri bulunacaktır.

5.2. Yangın söndürme ekipmanı kolay kullanılabilir olacak, görünür ve kolay erişilir yerlere konulacak, önlerinde engel bulunmayacaktır. Bu ekipmanlar yılda en az bir defa kontrol ettirilecek ve kontrol tarihleri cihazlar üzerine yazılmış olacaktır.

Yangın söndürme ekipmanı ve bulunduğu yerler Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde işaretlenecek, işaretler uygun yerlere konulacak ve kalıcı olacaktır.

5.3. İşyerinde günlük olarak kullanılan miktar haricindeki yüksek derecede yanıcı madde stokları, ateşe dayanıklı bir ambarda veya bina dışındaki emniyetli bir yerde muhafaza edilecektir. Ancak böyle bir ambar, içinde yangın çıkması halinde işyeri veya herhangi bir kısımdan kaçma ve kurtulma yollarını engellemeyecek bir yerde olacaktır.

5.4. Patlayıcı veya yüksek derecede yanıcı maddelerin depolandığı veya kullanıldığı işyerleri ile yirmiden fazla kişi istihdam edilen işyerlerinde yangın çıkması halinde kullanılmak üzere binanın her tarafından işitilebilen en az bir adet alarm tertibatı bulundurulacaktır,

5.5. Kişilerin çalıştırıldığı herhangi bir odada bulunan eşyalar yangın kurtuluş yollarını engellemeyecek şekilde yerleştirilecektir, işyerinin herhangi bir kısmında kişilerin yangına karşı korunmuş bir merdiven boşluğuna veya ateşin yayılmasını önleyici bir bölmeye ulaşabilmeleri için gerekli mesafe, patlayıcı veya yüksek derecede yanıcı maddelerin depolandığı veya kullanıldığı işyerlerinde en fazla 15 metre diğer işyerlerinde ise en fazla 30 metre olacaktır.

6. Kapalı İşyerlerinin Havalandırılması

6.1. Kapalı işyerlerinde çalışma şekline ve çalışanların yaptıkları işe göre, ihtiyaç duyacakları yeterli temiz hava bulunması sağlanacaktır.

Cebri havalandırma sistemi kullanıldığında sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanacaktır. Havalandırma sisteminin çalışmaması, çalışanların sağlığı yönünden tehlikeli ise arızayı bildiren uyarı sistemi bulunacaktır.

6.2. Suni havalandırma sistemlerinde hava akımı, çalışanları rahatsız etmeyecek şekilde olacaktır. Çalışma ortamı havasını kirleterek çalışanların sağlığına zarar verebilecek artık ve pislikler derhal dışarı atılacaktır.

7. Ortam Sıcaklığı

7.1. Çalışılan ortamın sıcaklığı çalışma şekline ve çalışanların harcadıkları güce uygun olacaktır.

7.2. Dinlenme yerleri, soyunma yerleri, duş ve tuvaletler, bekleme yerleri, yemekhaneler, kantinler ve ilk yardım odaları kullanım amacına göre yeterli sıcaklıkta olacaktır.

7.3. İşyerinin ve yapılan işin özelliğine göre pencereler ve çatı aydınlatmaları, güneş ışığının aşırı etkilerini önleyecek şekilde olacaktır.

7.4. İşyerlerindeki sıcaklık 15 santigrat dereceden az ve 35 santigrat dereceden fazla olmayacak şekilde işveren tarafından gerekli tedbirler alınacaktır,

8. Aydınlatma

8.1. İşyerlerinin gün ışığıyla yeter derecede aydınlatılmış olması esastır, işin konusu veya işyerinin inşaa tarzı nedeniyle gün ışığından yeterince yararlanılamayan hallerde yahut gece çalışmalarında, suni ışıkla uygun ve yeterli aydınlatma sağlanacaktır.

8.2. Çalışma mahalleri ve geçiş yollarındaki aydınlatma sistemleri, çalışanlar için kaza riski oluşturmayacak türde olacak ve uygun şekilde yerleştirilecektir.

8.3. Aydınlatma sistemindeki herhangi bir arızanın çalışanlar için risk oluşturabileceği yerlerde acil ve yeterli aydınlatmayı sağlayacak yedek aydınlatma sistemi bulunacaktır.

8.4. Çeşitli tipteki işyerleri için bulunması gerekli en az ışık şiddeti, yerden veya döşemeden bir metre yükseklikte bulunan yatay düzeyden ölçüldüğünde aşağıdaki gibi olacaktır.

<u>İşyeri Türü</u>	<u>En az ışık şiddeti (lux)</u>
Dışta; yol, avlu veya olağan üstü ihtiyaçlar için yedek ışıklandırması olan yerler dahil	20
Büyük ve açık yerler; ambar, koridor ve merdivenler dahil	50
Küçük ve açık yerler; paketlenme yerleri, kazan odaları ve temizleme odaları dahil	100
Ara yerler; ekmek fırınları, makine odaları ve dükkanlar dahil	200
Özel; atölye, kontrol odaları ve yazıhaneler/bürolar dahil	500
Özel nitelikli yerler; saat imal ve tamir yerleri ile çok ince nitelikli dikiş yapılan terzi dükkanları dahil	1000

9. İşyeri Tabanı, Duvarları, Tavanı Ve Çatısı

9.1. İşyerlerinde, taban döşeme ve kaplamaları sağlam, kuru ve mümkün olduğu kadar düz ve kaymaz bir şekilde olacak, tehlikeli eğimler, çukurlar ve engeller bulunmayacaktır. Tabana su veya sulu şeyler döküldüğünde çamur veya su birikintilerinin oluşmaması için etkili tedbirler alınacak ve idame ettirilecektir. Tüm atık sular boru veya yeraltı kanalları ile kanalizasyona veya septik kuyuya bağlanacak ve bu gibi bağlantı yerleri, rogarlar ve septik kuyular uygun bir kapak ile örtülecektir. İşyerinde yapılan işin niteliği ve çalışanların yaptıkları iş dikkate alınarak işyeri uygun şekilde bölümlere ayrılacaktır.

9.2. İşyerlerinde, taban döşeme ve kaplamaları, duvarlar ve tavan, uygun hijyen şartlarını sağlayacak şekilde temizlemeye elverişli malzemedan yapılmış olacaktır.

9.3. İşyeri binaları, avlular, geçitler, yollar veya benzeri yerlerde bulunan saydam veya yarı saydam duvarlar ile özellikle camlı bölmeler; güvenli malzemedan yapılmış olacak, açık bir şekilde işaretlenecek veya çarpma ve kırılmaya karşı uygun şekilde korunacaktır.

9.4. Yeterli sağlamlıkta olmayan çatılara çıkılmasına ve buralarda çalışılmasına, güvenli çalışmayı sağlayacak ekipman olmadan izin verilmeyecektir.

10. Pencereler

10.1. İşyerlerinde pencereler ve tavan pencereleri, güvenli bir şekilde açılır, kapanır ve ayarlanabilir olacaktır. Pencereler açık olduklarında çalışanlar için herhangi bir tehlike yaratmayacak şekilde yerleştirilecektir.

10.2. Pencereler, temizliği güvenli bir şekilde yapılabilir özellikte olacaktır. Ayrıca temizlik ekipmanlarının kullanılmasına uygun olacak ve temizliğini yapanlar ile temizlik sırasında bina içinde ve dışında bulunanlara tehlike yaratmayacaktır.

11. Kapılar Ve Girişler

11.1. Kapılar ve girişlerin yeri, sayısı ve boyutları ile yapıldıkları malzemeler, kullanıldıkları odalara, alanlara, kullanım amaçlarına ve çalışanların rahatça girip çıkmalarına uygun olacaktır.

11.2. Saydam kapıların üzeri kolayca görünür şekilde işaretlenmiş olacaktır.

11.3. Her iki yöne açılabilen kapılar saydam malzemeden yapılacak veya karşı tarafın görülmesini sağlayan saydam kısımları bulunacaktır.

11.4. Saydam veya yarı saydam kapıların yüzeyleri çalışanlar için tehlike yaratmayacak ve güvenli malzemeden yapılmış olacak veya kırılmalara karşı korunmuş olacaktır.

11.5. Raylı kapılarda raydan çıkmayı ve devrilmeyi önleyecek güvenlik sistemi bulunacaktır.

11.6. Yukarı doğru açılan kapılarda aşağı düşmeyi önleyecek güvenlik sistemi bulunacaktır.

11.7. Kaçış yollarında bulunan kapılar uygun şekilde işaretlenecektir. İşyerinde çalışanlar olduğu sürece bu kapılar yardım almaksızın her zaman ve her durumda içeriden açılabilir özellikte olacaktır.

11.8. Araçların geçtiği geçitler ve kapılar yayaların geçişi için güvenli değilse bu mahallerde yayalar için ayrı geçiş kapıları bulunacaktır. Bu kapılar açıkça işaretlenecek ve önlerinde hiçbir engel bulunmayacaktır.

11.9. Mekanik kapılar çalışanlar için kaza riski taşımayacak şekilde çalışacaktır, Bu kapılarda kolay fark edilebilir ve ulaşılabilir, acil durdurma cihazları bulunacak ve herhangi bir güç kesilmesinde otomatik olarak açılır olmaması durumunda kapılar el ile de açılacaktır,

12 . Ulaşım Yolları - Tehlikeli Alanlar

12.1. Merdivenler, yükleme yerleri ve rampalar dahil bütün yollar, yaya ve araçların güvenli hareketlerini sağlayacak ve yakınlarında çalışanlara tehlike yaratmayacak şekil ve boyutlarda olacaktır.

12.2. Yayaların kullandığı ve/veya araçlarla malzeme taşımada kullanılan yollar, kullanıcı sayısına ve işyerinde yapılan işin özelliğine uygun boyutlarda olacaktır. Malzeme taşınan yollarda yayalar için yeterli güvenlik mesafesi bırakılacaktır.

12.3. Araç trafiğine açık yollar ile kapılar, yaya geçiş yolları, koridorlar ve merdivenler arasında yeterli mesafe bulunacaktır.

12.4. Çalışma mahallerinde yapılan iş ile makine ve malzeme göz önüne alınarak, çalışanların korunması amacıyla araçların geçiş yolları açıkça işaretlenecektir.

12.5. Çalışma yerleri, yapılan işin özelliği nedeniyle çalışanlar için bir risk taşıyorsa veya düşen cisimler varsa bu yerler derhal uygun araç ve gereçlerle koruma altına alınacak ve buralara görevli olmayan kişilerin girmesi engellenecektir. Tehlikeli alanlara girme yetkisi olan kişilerin korunması için uygun önlemler alınacak, bu alanlar açıkça belirlenecektir.

12.6. Herhangi bir kişi iki metre veya daha yüksek mesafeden düşme ihtimali olan bir yerde çalışıyorsa, makul olduğu ölçüde çalıştığı yerin etrafı korkuluklarla çevrilecek veya başka etkili önlemlerle emniyeti sağlanacaktır.

12.7. Kenarı bitişindeki yer veya döşeme seviyesinden bir metreden daha az yükseklikte olan her kapı, sarnıç, kuyu, havuz veya depo içerisinde eğilimli kaynar, aşındırıcı veya zehirli bir sıvı varsa üzeri emniyetli bir şekilde kapatılmış olacak veya etrafı en az bir metre yükseklikte parmaklıkla çevrilmiş olacaktır.

13. Yürüyen Merdivenler Ve Bantlar için Özel Önlemler

Yürüyen merdiven ve bantların güvenli bir şekilde çalışması sağlanacak ve gerekli güvenlik donanımları bulunacaktır. Bunlarda kolay fark edilir ve kolay ulaşılır acil durdurma tertibatı bulunacaktır.

14. Yükleme Yerleri Ve Rampalar

14.1. Yükleme yeri ve rampalar, taşınacak yükün boyutlarına uygun olacaktır.

14.2. Yükleme yerlerinde en az bir çıkış yeri bulunacaktır. Belirli bir genişliğin üzerinde olan yükleme yerlerinde teknik olarak mümkünse her iki uçta da çıkış yeri bulunacaktır.

14.3. Yükleme rampaları çalışanların düşmesini önleyecek şekilde güvenli olacaktır. •

15. Çalışma Yeri Boyutları Ve Hava Hacmi • Çalışma Yerinde Hareket Serbestliği

15.1. Çalışma yerinin taban alanı, yüksekliği ve hava hacmi, çalışanların rahat çalışmaları, sağlık ve güvenliklerini riske atmadan işlerini yürütebilmeleri için yeterli olacaktır. Kişi başına en az on bir metre küp hava hacmi olacaktır. Bu hacmin hesaplanmasında tavan yüksekliğinin 4 metre 25 santimetreden fazlası dikkate alınmaz, işçilerin devamlı çalıştığı yerlerde tavan yüksekliği en az 2 metre 25 santimetre olacaktır.

15.2. Çalışanların işini yaptığı yerde rahat hareket edebilmesi için yeterli serbest alan bulunacaktır, işin özelliği nedeniyle bu mümkün değilse çalışma yerinin yanında serbest hareket edeceği alan olacaktır.

16. Dinlenme Ve Yemek Yeme Yerleri İle İçme Suyu Temini

16.1. Yapılan işin özelliği nedeniyle çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekli olan hallerde (ör: arsenik, kurşun, asbest, silikat tozu, vb ile çalışılan işyerleri) veya 10 ve daha fazla çalışanın istihdam edildiği işyerlerinde, uygun bir dinlenme ve/veya yemek yeme yeri sağlanacaktır. Bu yerlerde buzdolabı ve gazocağı gibi yemek yeme kolaylıkları da bulunacaktır, iş aralarında uygun dinlenme imkanı bulunan büro ve benzeri işlerde ayrıca dinlenme yeri aranmaz.

16.2. Dinlenme yerleri yeteri kadar geniş olacak ve buralarda çalışanlar için yeterli sayıda arkalıklı oturma yerleri ve masalar bulundurulacaktır.

16.3. Dinlenme yerlerinde sigara içmeyenleri sigara dumanından korumak üzere gerekli düzenleme yapılacaktır.

16.4. Çalışma süresi, işin gereği olarak sık ve düzenli aralıklarla kesiliyorsa ve ayrı bir dinlenme yeri yoksa, çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekli olan hallerde, bu aralarda çalışanların dinlenebileceği uygun yerler sağlanacaktır. Bu yerlerde sigara içmeyenleri sigara dumanından korumak üzere gerekli düzenleme yapılacaktır.

16.5. İşyerlerinde çalışanlara sağlık koşullarına uygun içme suyu işveren tarafından temin edilecektir.

17. Hamile Ve Emzikli Kadınlar

Hamile ve emzikli kadınların uzanarak dinlenebilecekleri uygun koşullar sağlanacaktır.

18. Soyunma Yerleri, Duş, Tuvalet Ve Lavabolar

18.1. Soyunma yeri ve elbise dolabı

18.1.1. İş elbisesi giyme zorunluluğu olan çalışanlar için uygun soyunma yerleri sağlanacak, çalışanların soyunma yerleri dışındaki yerlerde üstlerini değiştirmelerine izin verilmeyecektir. Soyunma yerleri kolayca ulaşılabilir ve yeterli kapasitede olacak ve buralarda yeterli sayıda oturma yeri bulunacaktır.

18.1.2. Soyunma odaları yeterli büyüklükte olacak ve her çalışan için çalışma saatleri içinde elbiselerini koyabilecekleri kilitli dolaplar bulunacaktır. Nemli, tozlu, kirli ve benzeri işlerde veya tehlikeli maddelerle çalışılan yerlerde, iş elbiseleri ile harici elbiselerin ayrı yerlerde saklanabilmesi için, elbise dolapları yan yana iki bölmeli olacak veya iki ayrı elbise dolabı verilecektir.

18.1.3. Kadın ve erkek çalışan için ayrı ayrı soyunma yerleri sağlanacaktır.

18.1.4. Soyunma yeri gerekmeyen işyerlerinde çalışanların elbiselerini koyabilecekleri uygun bir yer sağlanacaktır.

18.2. Duşlar ve lavabolar

18.2.1. Yapılan işin veya sağlıkla ilgili nedenlerin gerektirmesi halinde çalışanlar için uygun duş tesisleri yapılacaktır. Duşlar kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı olacaktır.

18.2.2. Duşlar çalışanların rahatça yıkanabilecekleri genişlikte ve uygun hijyenik koşullarda olacaktır. Duşlarda sıcak ve soğuk akar su bulunacaktır.

18.2.3. Duş tesisi gerektirmeyen işlerde, çalışma yerlerinin ve soyunma odalarının yakınında, gerekiyorsa akar sıcak suyu da bulunan lavabolar bulunacaktır. Lavabolar erkek ve kadın çalışanlar için ayrı ayrı olacaktır.

18.2.4. Duş veya lavaboların soyunma yerlerinden ayrı yerlerde bulunması durumunda, duş ve lavabolar ile soyunma yerleri arasında kolay bağlantı sağlanacaktır.

18.2.5. Yedi kişiye kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde en az bir lavabo, on dört kişiye kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde en az iki lavabo ve on dördün üzerinde çalıştırılan her on kişi için en az bir ilave lavabo temin edilecektir. Lavabo miktarı hesaplaması kadın ve erkekler için ayrı ayrı yapılacaktır. Buralarda işveren tarafından yeteri kadar temizlik malzemesi ve havlu temin edilecektir.

18.3 Tuvalet ve Lavabolar

18.3.1. Çalışma yerlerine, dinlenme odalarına, soyunma yerlerine, duş ve yıkanma yerlerine yakın yerlerde yeterli sayıda tuvalet ve lavabo bulunacaktır. Tuvalet ve lavabolar erkek ve kadın çalışanlar için ayrı ayrı olacaktır.

18.3.2. Tuvaletler her 25 erkek çalışana ve her 15 kadın çalışana birer adet ve her 15 erkek çalışana bir pisuvar olacak şekilde yapılacaktır. Buralarda işveren tarafından yeteri kadar temizlik malzemesi, tuvalet kağıdı ve havlu temin edilecektir. Tuvaletler çalışılan yerden bir kattan daha yüksek veya daha alçak bir yerde olmamalı ve direkt olarak işyerine aşımamalıdır. Tuvaletlerin koridora açılması veya uygun şekilde perdelenmesi sağlanacaktır.

18.3.3. Birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu pasaj, iş hanı ve benzeri yerlerde ortak kullanıma açık, yeterli sayıda ve uygun durumda tuvalet bulunduğu müfettişçe tespiti halinde bu madde gerekleri yerine getirilmiş sayılacaktır. Yeterli sayıya esas teşkil edecek ölçü 18.3.2.'deki kıstaslardır.

18.3.4. 35/2008 sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası ile kaldırılan A.E.283 sayı ve 01.07.1992. tarihli Fabrika ve işyerlerinde işçi Sağlığı ve iş güvenliği Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan ve beş kişiye kadar işçi çalıştıran işyerleri, derhal yararlanma olanağı olan başka tuvalet bulunduğu müfettişçe kanaat getirilmesi halinde bu madde kurallarından muaf tutulabilir.

19. İlk Yardım Odaları

19.1. İşyerinin büyüklüğü, yapılan işin niteliği ve kaza riskine göre işyerinde bir ya da daha fazla ilk yardım yeri bulunacaktır.

19.2. İlk yardım yerleri yeterli ilk yardım malzeme ve ekipmanı ile teçhiz edilecek ve kolay erişilebilir yerlerde bulundurulacaktır. Buralar Güvenlik ve Sağlık işaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde işaretlenecektir.

19.3. Ayrıca, çalışma koşullarının gerektirdiği her yerde ilkyardım ekipmanı bulundurulacaktır. Bu ekipman uygun şekilde işaretlenecek ve kolay erişilebilir yerlerde bulundurulacaktır.

19.4. Elliden fazla çalışmanı bulunan işyerinde en az bir kişi ilk yardım konusunda eğitilmiş olacaktır.

20. Özürlü (Engelli) Çalışanlar

Özürlü (engelli) çalışanların çalıştığı işyerlerinde bu çalışanların durumları dikkate alınarak gerekli düzenleme yapılacaktır. Bu düzenleme özellikle özürlü (engelli) çalışanların doğrudan çalıştığı yerlerde ve kullandıkları kapılar, geçiş yerleri, merdivenler, duşlar, lavabolar ve tuvaletlerde yapılacaktır.

21. Açık Alanlardaki Çalışmalarda Özel Önlemler

21.1. İşyerindeki açık çalışma yerleri, yollar ve çalışanların kullandığı diğer açık alanlar, yaya ve araç trafiğinin güvenli bir şekilde yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenecektir.

İşyeri sahasındaki ana yollar, tamir - bakım, gözetim ve denetim için kullanılan diğer yollar ile yükleme-boşaltma yerlerinde bu cetvelin 12,13 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen hususlar uygulanır. 12'nci maddede belirtilen hususlar aynı zamanda açık alanlardaki çalışma yerlerinde de uygulanacaktır.

21.2. Açık çalışma alanları gün ışığının yeterli olmadığı hallerde uygun şekilde aydınlatılacaktır.

21.3. Açık alanda yapılan çalışmalarda aşağıdaki düzenlemeler yapılacaktır.

- a) Çalışanlar, olumsuz hava koşullarından ve gerekli hallerde cisim düşmelerine karşı korunacaktır.
- b) Çalışanlar, zararlı düzeyde gürültüden ve gaz, buhar, toz gibi zararlı dış etkilere karşı korunacaktır.
- c) Çalışanlar, herhangi bir tehlike durumunda işyerini hemen terk edebilecek veya kısa sürede yardım alabileceklerdir.
- ç) Çalışanların kaymaları veya düşmeleri önlenecektir.

II. Cetvel
(6'ncı Madde)

TÜZÜĞÜN YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİ TARİHTEN ÖNCE KURULMUŞ OLAN İŞYERLERİNDE
ARANACAK ASGARİ SAĞLIK VE GÜVENLİK KOŞULLARI

1. Bu cetvelde belirtilen hususlar, işyerinin ve yapılan işin niteliğinin ve tehlikesinin gerektirdiği her durumda uygulanır.

2. Binaların yapısı ve dayanıklılığı
işyeri binaları yapılan işin özelliğine uygun ve yeterli sağlamlıkta olacaktır.

3. Elektrik Tesisatı

Elektrik tesisatı, yangın veya patlama tehlikesi yaratmayacak şekilde projelendirilip tesis edilecek ve çalışanlar, doğrudan veya dolaylı temas sonucu kaza riskine karşı korunacaktır.

Elektrik tesisatının tasarımı, kurulumu, malzemelerin ve koruyucu cihazların seçimi kullanılacak voltaj ve ortam şartlarına uygun olacaktır. Tesisatın kısımları yürürlükteki mevzuatta belirtilen ehil kişiler tarafından erişilebilen bir yerde olacaktır. Parlayıcı ve patlayıcı ortamlarda geçici elektrik tesisatı kullanılamaz. Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin depolandığı odalarda elektrik şalterleri oda dışında olacaktır. Geçici işyerlerinde ve inşaatlarda kullanılan aydınlatma sistemleri yeterli dayanıklılıkta olacaktır.

Elektrik tesisatı topraklanmış olacak ve üçlü fişler kullanılacaktır.

4. Acil Çıkış Yolları Ve Kapıları

4.1. Acil çıkış yolları ve kapıları doğrudan dışarıya veya güvenli bir alana açılacak ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmayacaktır.

4.2. Herhangi bir tehlike durumunda, tüm çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk etmeleri mümkün olacaktır.

4.3. İşyerinde yeterli sayıda kaçış yolu ve acil çıkış kapısı bulunacaktır.

4.4. Acil çıkış kapıları dışarıya doğru açılacak şekilde yapılacaktır.

Acil çıkış kapısı olarak raylı veya döner kapılar kullanılmayacaktır.

Acil çıkış kapıları; acil durumlarda herhangi bir kişi tarafından hemen ve kolayca açılabilir şekilde (kilitlenmemiş, bağlanmamış) olacaktır.

4.5. Acil çıkış yolları ve kapıları Güvenlik ve Sağlık işaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde işaretlenmiş olacaktır, işaretler uygun yerlere konulacak ve kalıcı olacaktır.

4.6. Acil çıkış kapıları kilitli olmayacaktır.

Acil çıkış yolları ve çıkışları ile buralara açılan yol ve kapılarda çıkışı zorlaştıracak hiçbir engel bulunmayacaktır.

4.7. Aydınlatılması gereken acil çıkış yolları ve kapılarında elektrik kesilmesi halinde yeterli aydınlatmayı sağlayacak yedek aydınlatma sistemi bulunacaktır.

5. Yangınla Mücadele

5.1. İşyerinin büyüklüğüne, yapılan işin özelliğine, kullanılan maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerine ve çalışanların sayısına göre işyerinde etkili ve yeterli yangın söndürme ekipmanları ile gerektiğinde yangın dedektörleri ve alarm sistemi bulunacaktır.

5.2. Yangın söndürme ekipmanı kolay kullanılabilir olacak, görünür ve kolay erişilir yerlere konulacak, önlerinde engel bulunmayacaktır. Bu ekipmanlar yılda en az bir defa kontrol ettirilecek ve kontrol tarihleri cihazlar üzerine yazılmış olacaktır,

Yangın söndürme ekipmanı ve bulunduğu yerler Güvenlik ve Sağlık işaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde işaretlenecek, işaretler uygun yerlere konulacak ve kalıcı olacaktır.

5.3. İşyerinde günlük olarak kullanılan miktar haricindeki yüksek derecede yanıcı madde stokları, ateşe dayanıklı bir ambarda veya bina dışındaki emniyetli bir yerde muhafaza edilecektir. Ancak böyle bir ambar, içinde yangın çıkması halinde işyeri veya herhangi bir kısmından kaçma ve kurtulma yollarını engellemeyecek bir yerde olacaktır.

5.4. Patlayıcı veya yüksek derecede yanıcı maddelerin depolandığı veya kullanıldığı işyerleri ile yirmiden fazla kişi istihdam edilen işyerlerinde yangın çıkması halinde kullanılmak üzere binanın her tarafından işitilebilen en az bir adet alarm tertibatı bulundurulacaktır.

5.5. Kişilerin çalıştırıldığı herhangi bir odada bulunan eşyalar yangın kurtuluş yollarını engellemeyecek şekilde yerleştirilecektir, işyerinin herhangi bir kısmında kişilerin yangına karşı korunmuş bir merdiven boşluğuna veya ateşin yayılmasını önleyici bir bölmeye ulaşabilmeleri için gerekli mesafe, patlayıcı veya yüksek derecede yanıcı maddelerin depolandığı veya kullanıldığı işyerlerinde en fazla 15 metre diğer işyerlerinde ise en fazla 30 metre olacaktır.

6. Kapalı İşyerlerinin Havalandırılması

6.1. Kapalı işyerlerinde çalışma şekline ve çalışanların yaptıkları işe göre, ihtiyaç duyacakları yeterli temiz hava bulunması sağlanacaktır.

Cebri havalandırma sistemi kullanıldığında sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanacaktır. Havalandırma sisteminin çalışmaması, çalışanların sağlığı yönünden tehlikeli işe arızayı bildiren uyarı sistemi bulunacaktır.

6.2. Suni havalandırma sistemlerinde hava akımı, çalışanları rahatsız etmeyecek şekilde olacaktır. Çalışma ortamı havasını kirleterek çalışanların sağlığına zarar verebilecek artık ve pislikler derhal dışarı atılacaktır.

7. Ortam Sıcaklığı

7.1. Çalışılan ortamın sıcaklığı çalışma şekline ve çalışanların harcadıkları güce uygun olacaktır.

7.2. Dinlenme yerleri, soyunma yerleri, duş ve tuvaletler, bekleme yerleri, yemekhaneler, kantinler ve ilk yardım odaları kullanım amacına göre yeterli sıcaklıkta olacaktır.

8. Aydınlatma

8.1. İşyerlerinin gün ışığıyla yeter derecede aydınlatılmış olması esastır, işin konusu veya işyerinin inşaa tarzı nedeniyle gün ışığından yeterince yararlanılamayan hallerde yahut gece çalışmalarında, suni ışıkla uygun ve yeterli aydınlatma sağlanacaktır.

8.2. Aydınlatma sistemindeki herhangi bir arızanın çalışanlar için risk oluşturabileceği yerlerde acil ve yeterli aydınlatmayı sağlayacak yedek aydınlatma sistemi bulunacaktır.

8.3. Çeşitli tipteki işyerleri için bulunması gerekli en az ışık şiddeti, yerden veya döşemeden bir metre yükseklikte bulunan yatay düzeyden ölçüldüğünde aşağıdaki gibi olacaktır.

<u>işyeri Türü</u>	<u>En az ışık şiddeti (lux)</u>
Dışta; yol, avlu veya olağan üstü ihtiyaçlar için yedek ışıklandırması olan yerler dahil	20
Büyük ve açık yerler; ambar, koridor ve merdivenler dahil	50
Küçük ve açık yerler; paketleme yerleri, kazan odaları ve temizleme odaları dahil	100
Ara yerler; ekmek fırınları, makine odaları ve dükkanlar dahil	200
Özel; atölye, kontrol odaları ve yazıhaneler dahil	500
Özel nitelikli yerler; saat imal ve tamir yerleri ile çok ince nitelikli dikiş yapılan terzi dükkanları dahil.	1000

9. Kapılar Ve Girişler

9.1. Saydam kapıların üzeri kolayca görünür şekilde işaretlenmiş olacaktır.

9.2. Her iki yöne açılabilen kapılar saydam malzemeden yapılacak veya karşı tarafın görülmesini sağlayan saydam kısımları bulunacaktır.

9.3. Kaçış yollarında bulunan kapılar uygun şekilde işaretlenecektir. işyerinde çalışanlar olduğu sürece bu kapılar yardım almaksızın her zaman ve her durumda içeriden açılabilir özellikte olacaktır.

10. Tehlikeli Alanlar

10.1. Çalışma yerleri, yapılan işin özelliği nedeniyle çalışanlar için bir risk taşıyorsa veya düşen cisimler varsa bu yerler derhal uygun araç ve gereçlerle koruma altına alınacak ve buralara görevli olmayan kişilerin girmesi engellenecektir, Tehlikeli alanlara girme yetkisi olan kişilerin korunması için uygun önlemler alınacak ve bu alanlar açıkça belirlenecektir.

10.2. Herhangi bir kişi iki metre veya daha yüksek mesafeden düşme ihtimali olan bir yerde çalışıyorsa, makul olduğu ölçüde çalıştığı yerin etrafı korkuluklarla çevrilecek veya başka etkili önlemlerle emniyeti sağlanacaktır.

10.3. Kenarı bitişiğindeki yer veya döşeme seviyesinden bir metreden daha az yükseklikte olan her kap, sarnıç, kuyu, havuz veya depo içerisinde eğer kaynar, aşındırıcı veya zehirli bir sıvı varsa üzeri emniyetli bir şekilde kapatılmış olacak veya etrafı en az bir metre yükseklikte parmaklıkla çevrilmiş olacaktır.

11. Çalışma Yeri Boyutları Ve Hava Hacmi

Çalışma yerinin taban alanı, yüksekliği ve hava hacmi, çalışanların rahat çalışmalarını, sağlık ve güvenliklerini riske atmadan işlerini yürütebilmeleri için yeterli olacaktır. Kişi başına en az on bir metre küp hava hacmi olacaktır. Bu hacmin hesaplanmasında tavan yüksekliğinin 4 metre 25 santimetreden fazlası dikkate alınmaz, işçilerin devamlı çalıştığı yerlerde tavan yüksekliği en az 2 metre 25 santimetre olacaktır.

12. Dinlenme Odaları Ve Dinlenme Alanları

12.1. Yapılan işin özelliği nedeniyle çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekli olan hallerde (ör: arsenik, kurşun, asbest, silikat tozu, vb ile çalışılan işyerleri) veya 10 ve daha fazla çalışanın istihdam edildiği işyerlerinde, uygun bir dinlenme ve/veya yemek yeme yeri sağlanacaktır. Bu yerlerde buzdolabı ve gaz ocağı gibi yemek yeme kolaylıkları da bulunacaktır, iş aralarında uygun dinlenme imkanı bulunan büro ve benzeri işlerde ayrıca dinlenme yeri aranmaz.

12.2. Dinlenme yerleri yeteri kadar geniş olacak ve buralarda çalışanlar için yeterli sayıda arkalıklı oturma yerleri ve masalar bulundurulacaktır.

12.3. Dinlenme yerlerinde sigara içmeyenleri sigara dumanından korumak üzere gerekli düzenleme yapılacaktır.

12.4. İşyerlerinde çalışanlara sağlık koşullarına uygun içme suyu işveren tarafından temin edilecektir.

13. Hamile Ve Emzikli Kadınlar

Hamile ve emzikli kadınların uzanarak dinlenebilecekleri uygun koşullar sağlanacaktır.

14. Soyunma Yerleri, Duş, Tuvalet Ve Lavabolar

14.1. Soyunma yeri ve elbise dolabı

14.1.1. İş elbisesi giyme zorunluluğu olan çalışanlar için uygun soyunma yerleri sağlanacak, çalışanların soyunma yerleri dışındaki yerlerde üstlerini değiştirmelerine izin verilmeyecektir. Soyunma yerleri kolayca ulaşılabilir ve yeterli kapasitede olacaktır.

14.1.2. Soyunma odalarında her çalışan için çalışma saatleri içinde elbiselerini koyabilecekleri kilitli dolaplar bulunacaktır. Nemli, tozlu, kirli ve benzeri işlerde veya tehlikeli maddelerle çalışılan yerlerde, iş elbiseleri ile harici elbiselerin ayrı yerlerde saklanabilmesi için, elbise dolapları yan yana iki bölmeli olacak veya iki ayrı elbise dolabı verilecektir.

14.1.3. Kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı soyunma yerleri sağlanacaktır.

14.2. Duşlar, tuvaletler ve lavabolar

14.2.1. Yapılan işin özelliğine göre gerekli durumlarda çalışanlar için duş tesisleri yapılacak yeterli sayıda lavabo ve tuvalet bulunacaktır.

14.2.2. Duş ve lavabolarda akar su bulunacak, gerektiğinde akar sıcak su da sağlanacaktır.

14.2.3. Yedi kişiye kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde en az bir lavabo, on dört kişiye kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde en az iki lavabo ve on dördün üzerinde çalıştırılan her on kişi için en az bir ilave lavabo temin edilecektir. Lavabo miktarı hesaplaması kadın ve erkekler için ayrı ayrı yapılacaktır. Buralarda işveren tarafından yeteri kadar temizlik malzemesi ve havlu temin edilecektir.

14.2.4. Tuvaletler her 25 erkek çalışana ve her 15 kadın çalışana birer adet ve her 15 erkek çalışana bir pisuvar olacak şekilde yapılacaktır. Buralarda işveren tarafından yeteri kadar temizlik malzemesi, tuvalet kağıdı ve havlu temin edilecektir. Tuvaletler çalışılan yerden bir kattan daha yüksek veya daha alçak bir yerde olmamalı ve direkt olarak işyerine aşılmalıdır. Tuvaletlerin koridora açılması veya uygun şekilde perdelenmesi sağlanacaktır.

14.2.5. Birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu pasaj, iş hanı ve benzeri yerlerde ortak kullanıma açık, yeterli sayıda ve uygun durumda tuvalet bulunduğunun müfettişçe tespiti halinde bu madde gerekleri yerine getirilmiş sayılacaktır. Yeterli sayıya esas teşkil edecek ölçü 14.2.4.'deki kıstaslardır,

14.2.6. 35/2008 sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası ile kaldırılan A.E.283 sayı ve 01.07.1992. tarihli Fabrika ve işyerlerinde işçi Sağlığı ve iş güvenliği Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan ve beş kişiye kadar işçi çalıştıran işyerleri, derhal yararlanma olanağı olan başka tuvalet bulunduğuna müfettişçe kanaat getirilmesi halinde bu madde kurallarından muaf tutulabilir.

14.2.7. Duş ve tuvaletler erkek ve kadın çalışanlar için ayrı ayrı olacaktır'.

15. İlk Yardım Ekipmanı

İşyerinde yeterli ilk yardım ekipmanı bulundurulacaktır, ilk yardım ekipmanı kolayca erişilebilir yerlerde olacak ve uygun şekilde işaretlenecektir.

Elliden fazla çalışanı bulunan işyerinde en az bir kişi ilk yardım konusunda eğitilmiş olacaktır.

16. Özürlü (Engelli) Çalışanlar

Özürlü (engelli) çalışanların çalıştığı işyerlerinde bu çalışanların durumları dikkate alınarak gerekli düzenleme yapılacaktır. Bu düzenleme özellikle özürlü (engelli) çalışanların doğrudan çalıştığı yerlerde ve kullandıkları kapılar, geçiş yerleri, merdivenler, duşlar, lavabolar ve tuvaletlerde yapılacaktır.

17. Yaya Ve Araçların Hareketi

Açık ve kapalı çalışma alanlarında, yayaların ve araçların güvenli şekilde hareketlerini sağlayacak düzenleme yapılacaktır.

18. Açıkta Yapılan Çalışmalarda Özel Önlemler

İşyerinde açıkta yapılan çalışmalarda aşağıdaki düzenlemeler yapılacaktır;

- a) Çalışanlar, olumsuz hava koşullarından ve gerekli hallerde cisim düşmelerine karşı korunacaktır.
- b) Çalışanlar, zararlı düzeyde gürültüden ve gaz, buhar, toz gibi zararlı dış etkilerden korunacaktır.
- c) Çalışanlar, herhangi bir tehlike durumunda işyerini hemen terk edebilecek veya kısa sürede yardım alabileceklerdir.
- ç) Çalışanların kaymaları veya düşmeleri önlenecektir.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'üncü Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar;

- Kısa isim* 1. Bu Tüzük "Çalışanlar Tarafından Kullanılan İş Ekipmanlarının Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir* 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Bakanlık", Çalışma işleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
"Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb. karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
"İş Ekipmanı", işte kullanılan herhangi bir makine, alet, aygıt, cihaz, araç veya tesisatı anlatır.
"İş Ekipmanının Kullanımı", çalıştırılması, durdurulması, kullanılması, taşınması, tamiri, değiştirilmesi (modifikasyonu), bakımı, servisi ve temizlenmesi gibi iş ekipmanı ile ilgili her türlü faaliyeti anlatır.
"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır.
"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsin yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır,
"İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.
"Maruz Kalan Çalışan", tümüyle veya kısmen tehlikeli bölgede bulunan çalışanı anlatır.
"Operatör", iş ekipmanını kullanma görevi verilen çalışan veya çalışanları anlatır.
"Tehlike", çalışanların sağlık ve yaşamı için olası tehlikeyi anlatır
"Tehlike Bölgesi", iş ekipmanının içinde ve/veya çevresinde, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden riske maruz kalacağı bölgeyi anlatır.

- Amaç* 3, Bu Tüzüğün amacı , işyerlerinde ve/veya işte, bu Tüzük amaçları bakımından iş ekipmanı olarak tanımlanmış her türlü makine, alet, aygıt, cihaz, araç ve gereçler ile tesisatın kullanımı ile ilgili olarak sağlık ve güvenlik yönünden uyulması gerekli asgari kuralları belirlemektir.

Kapsam 4. Bu Tüzük, iş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.

İKİNCİ KISIM
İşverenlerin Yükümlülükleri

İşverenlerin Genel Yükümlülükleri

İşverenler, işyerinde kullanılacak iş ekipmanının yapılacak işe uygun olması ve bu ekipmanın çalışanların sağlık ve güvenliğine zarar vermemesi için gerekli tüm tedbirleri alacaktır,

işveren:

- (1) iş ekipmanını seçerken işyerindeki özel çalışma şartlarını, sağlık ve güvenlik yönünden tehlikeleri göz önünde bulundurarak, bu ekipmanın kullanımının ek bir tehlike oluşturmamasına dikkat edecektir.
- (2) İş ekipmanının, çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden tamamen tehlikesiz olması sağlanıyorsa, riski en aza indirecek yeterli önlemleri alacaktır.

İş Ekipmanları ile İlgili Kurallar

I. Cetvel

6. İşyerlerinde kullanılan iş ekipmanları ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulacaktır:

- (1) Bu Tüzüğün 5'inci maddesi kuralları saklı kalmak kaydıyla, işveren:
 - (A) Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten sonra işyerinde ilk defa kullanılacak iş ekipmanının bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvel'de belirtilen asgari koşullara uygun olmasını sağlayacaktır.
 - (B) Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte işyerinde kullanılmakta olan iş ekipmanı bu tarihten itibaren otuz altı ay içinde bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvel'de belirtilen asgari koşullara uygun hale getirilecektir.
- (2) İşveren, iş ekipmanının kullanımı süresince, yeterli bakımını yaptırarak bu maddenin (1)'inci fıkrasının, (A) bendinde belirtilen hususlara uygun durumda olması için gerekli önlemleri alacaktır.

II. Cetvel

- (3) İşveren, işyerinde kullanılan iş ekipmanının, bu Tüzüğe ekli II'inci Cetvel'de belirtilen hususlara uygun güvenlik düzeyinde olmasını sağlayacaktır.

Özel Riskler Taşıyan İş Ekipmanları

7. Çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden özel risk taşıyan iş ekipmanlarının kullanılmasında aşağıdaki önlemler alınacaktır.

- (1) iş ekipmanı, sadece o ekipmanı kullanmak üzere görevlendirilen ehil kişilerce kullanılacaktır.
- (2) iş ekipmanlarının tamiri, tadili, kontrolü veya bakımı, bu işleri yapmakla görevlendirilen uzman kişilerce yapılacaktır.

Çalışanların Bilgilendirilmesi 35/2008

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü maddesi kuralları saklı kalmak kaydıyla, işveren, iş ekipmanları ve bunların kullanımına ilişkin olarak çalışanların bilgilendirilmesinde aşağıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür:

- (1) Çalışanlara kullandıkları iş ekipmanı ve kullanımına ilişkin yeterli bilgi ve uygun olması halinde yazılı talimat verilecektir. Bu talimat, üretici tarafından ekipmanla birlikte verilen kullanım kılavuzu dikkate alınarak hazırlanacaktır.
- (2) Bu bilgiler ve yazılı talimatlar en az:
 - (A) kullanım koşulları;

- (B) öngörülebilir anormal durumları;
 (C) önceki kullanım deneyiminden elde edilen sonuçlar;
 ile ilgili bilgileri içerecektir.

- (3) Çalışanlar, kendileri kullanmasalar bile çalışma alanında veya işyerinde bulunan iş ekipmanlarının kendilerini etkileyebilecek tehlikelerinden ve iş ekipmanı üzerinde yapılacak değişikliklerden kaynaklanabilecek tehlikelerden haberdar edilecektir.
- (4) Bu bilgiler ve yazılı talimatlar, ilgili çalışanların yürüttükleri işle ilgili hususları içermeli ve verilen bilgi ve talimatlar çalışanların algılayabilecekleri şekilde olacaktır.

*Çalışanların
Eğitimi
35/2008*

9. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 16'ncı maddesi kuralları saklı kalmak kaydıyla İşverence:
- (1) İş ekipmanını kullanmakla görevli çalışanlara, bunların kullanımından kaynaklanabilecek riskler ve bunlardan kaçınma yollarını da içeren yeterli eğitim verilecektir.
- (2) Bu Tüzüğün 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen, iş ekipmanlarının; tamiri, tadili, kontrolü veya bakımı konularında çalışanlara yapacağı işle ilgili yeterli eğitim verilecektir.

*Çalışanların
Görüşlerinin
Alınması ve
Katılmaları-
nın Sağlan-
ması
35/2008*

10. İşverenler, bu Tüzük ve Tüzüğe ekli Cetvellerde belirtilen konularda İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini almak ve katılımlarını sağlamakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Son Kurallar

*Yürütme
Yetkisi*

11. Bu Tüzük Çalışma işleriyle görevli Bakanlık Tarafından Yürütülür.

*Yürürlüğe
Giriş*

12. Bu Tüzük Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

İŞ EKİPMANINDA BULUNMASI GEREKEN ASGARİ KOŞULLAR

1. Genel Hususlar

Bu I. Cetvelde belirtilen hususlar, bu Tüzük kuralları dikkate alınarak ve söz konusu ekipmanda bunlara karşılık gelen riskin bulunduğu durumlarda uygulanır.

Bu Tüzükte belirtilen asgari koşullar, yeni iş ekipmanlarında aranacak temel koşullardır. Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte kullanılmakta olan iş ekipmanlarında bu koşullar mümkün olduğunca uygulanır.

2. İş Ekipmanlarında Bulunacak Asgari Genel Koşullar

2.1. İş ekipmanında bulunan ve güvenliği etkileyen kumanda cihazları açıkça görülebilir ve tanınabilir özellikte olacak ve gerektiğinde uygun şekilde işaretlenecektir, Kumanda cihazları zorunlu haller dışında, tehlikeli bölgenin dışına yerleştirilecek ve bunların kullanımı ek bir tehlike oluşturmayacaktır. Kumanda cihazları, istem dışı hareketlerde tehlikeye neden olmayacaktır.

Operatör, ana kumanda yerinden tehlike bölgesinde herhangi bir kimsenin bulunmadığından emin olabilmelidir. Bu mümkün değilse makine çalışmaya başlamadan önce otomatik olarak devreye girecek sesli ve ışıklı ikaz sistemi bulunacaktır.

İş ekipmanının çalıştırılması veya durdurulması sırasında doğabilecek tehlikelere maruz kalan çalışanların bu tehlikelerden korunabilmeleri için yeterli zaman ve imkanı olmalıdır.

Kumanda sistemleri güvenli olmalıdır. Bunlarda meydana gelebilecek herhangi bir hasar veya kırılma tehlikeli bir duruma neden olmamalıdır. Kontrol sistemleri güvenli olacak ve planlanan kullanım şartlarında olabilecek arıza, bozulma veya herhangi bir zorlanma göz önüne alınarak uygun nitelikte seçilecektir.

2.2. İş ekipmanlarının çalıştırılması, bu amaç için yapılmış kumandaların ancak bilerek ve isteyerek kullanılması ile sağlanacaktır.

Bu kural, çalışanlar için tehlike oluşturmadığı sürece;

- Her hangi bir sebeple ekipmanın durmasından sonra tekrar çalıştırılmasında,

- Çalışma şartlarında önemli değişiklikler yapılırken (Ör: hız.basınç) de,

uygulanacaktır.

Bu kural otomatik çalışan iş ekipmanının normal çalışma programının devamı süresindeki tekrar harekete geçme veya çalışma şartlarındaki değişiklikler için uygulanmaz.

2.3. Bütün iş ekipmanlarında, ekipmanı tümüyle ve güvenli bir şekilde durdurabilecek bir sistem bulunacaktır. Her bir çalışma yerinde, tehlikenin durumuna göre, iş ekipmanının tamamını veya bir kısmını durdurabilecek ve bu ekipmanın güvenli bir durumda kalmasını sağlayacak kumanda sistemi bulunacaktır. İş ekipmanlarının durdurma sistemleri, çalıştırma sistemlerine göre öncelikli olacaktır, iş

ekipmanı veya tehlikeli kısımları durdurulduğunda, bunları harekete geçiren enerji de kesilmiş olacaktır.

2.4. İş ekipmanının tehlikesi ve normal durma süresinin gerektirmesi halinde iş ekipmanında acil durdurma sistemi bulunacaktır.

2.5. Parça fırlaması veya düşmesi riski taşıyan iş ekipmanları, bu riskleri ortadan kaldıracak uygun güvenlik tertibatı ile donatılacaktır.

Gaz, buhar, sıvı veya toz çıkarma tehlikesi olan iş ekipmanları, bunları kaynağında tutacak ve/veya çekecek uygun sistemlerle donatılacaktır.

2.6. Çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekiyorsa, iş ekipmanı ve parçaları uygun yöntemlerle sabitlenecektir.

2.7. Çalışanların sağlık ve güvenliği açısından önemli bir tehlike oluşturabilecek, iş ekipmanının parçalarının kırılması, kopması veya dağılması riskine karşı uygun koruma önlemleri alınacaktır.

2.8. İş ekipmanının hareketli parçalarıyla mekanik temas riskinin kazaya yol açabileceği hallerde; iş ekipmanı, tehlikeli bölgeye ulaşmayı önleyecek veya bu bölgeye ulaşılmadan önce hareketli parçaların durdurulmasını sağlayacak uygun koruyucular veya koruma donanımı ile donatılacaktır.

Koruyucular ve koruma donanımı:

- Sağlam yapıda olacak,
- ilave tehlike yaratmayacak,
- Kolayca yerinden çıkarılmayacak veya etkisiz hale getirilemeyecek şekilde olacak,
- Tehlike bölgesinden yeterli uzaklıkta bulunacak,
- Ekipmanın operasyon noktalarının görülmesini gereğinden fazla kısıtlamayacak,
- Sadece işlem yapılan alana girişi kısıtlayacak, bunlar çıkarılmadan parça takılması, sökülmesi ve bakım için gerekli işlemlerin yapılması mümkün olacaktır.

2.9. İş ekipmanının çalışılan veya bakımı yapılan bölge ve operasyon noktaları, yapılacak işleme uygun şekilde aydınlatılacaktır.

2.10. İş ekipmanının yüksek veya çok düşük sıcaklıktaki parçaları, çalışanların teması veya yaklaşması riskine karşı korunacaktır.

2.11. İş ekipmanına ait ikaz donanımları kolay algılanır ve anlaşılır olacaktır.

2.12. İş ekipmanı sadece tasarım ve imalat amacına uygun işlerde ve şartlarda kullanılacaktır.

2.13. İş ekipmanının bakım işleri, ancak ekipman kapalı iken yapılabilecektir. Bunun mümkün olmadığı hallerde, bakım işleri yürütülürken gerekli önlemler alınacak veya bu işlerin tehlike bölgesi dışında yapılması sağlanacaktır.

Bakım defteri bulunan makinalarda bakımla ilgili işlemler güncellenmiş şekilde bu deftere işlenecektir.

2.14. İş ekipmanlarının enerji kaynaklarını kesecek araç ve gereçler kolayca görülebilir ve tanınabilir olacaktır. Ekipmanın enerji kaynaklarına yeniden bağlanması çalışanlar için tehlike yaratmayacaktır.

2.15. İş ekipmanlarında, çalışanların güvenliğinin sağlanmasında esas olan ikaz ve işaretler bulunacaktır.

2.16. Çalışanların üretim, bakım ve ayar işlemleri yapacakları yerlere güvenli bir şekilde ulaşabilmeleri ve orada güvenli bir şekilde çalışabilmeleri için uygun şartlar sağlanacaktır.

2.17. Bütün iş ekipmanı, ekipmanın aşırı ısınması veya alev alması veya ekipmandan gaz, toz, sıvı, buhar veya üretilen, kullanılan veya depolanan diğer maddelerin yayılması riskine karşı çalışanların korunmasına uygun olacaktır.

2.18. Bütün iş ekipmanı, ekipmanın veya ekipmanda üretilen, kullanılan veya depolanan maddelerin patlama riskini önleyecek özellikte olacaktır.

2.19. Bütün iş ekipmanı, çalışanların doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olacaktır.

3. Özel Tipteki İş Ekipmanında Bulunacak Asgari Ek Koşullar

3.1. Kendinden hareketli veya bir başka araç vasıtasıyla hareket edebilen iş ekipmanları için asgari koşullar;

3.1.1. Sürücülü iş ekipmanı, ekipmanın bir yerden bir yere götürülmesi sırasında tekerleklerle veya paletlere takılma veya temas etme riski de dahil sürücüler için oluşacak bütün riskleri azaltacak şekilde uygun sistemlerle donatılacaktır.

3.1.2. İş ekipmanının çekicisi ile çekilen ekipman veya aksesuarları ya da yedekte çekilen herhangi bir nesnenin, birbirine çarpma veya sıkışma riskinin bulunduğu durumlarda, bu ekipmanlar çarpma ve sıkışmayı önleyecek koruyucularla donatılacaktır.

Çarpma veya sıkışma riski önlenemiyorsa, sürücülerin olumsuz etkilenmemesi için gerekli önlemler alınacaktır.

3.1.3. İş ekipmanının hareketli kısımları arasında enerji aktarımını sağlayan kısımların yere teması nedeniyle hasar görmesi veya kirlenmesine karşı önlem alınacaktır.

3.1.4. Üzerinde sürücü bulunan hareketli iş ekipmanı, normal çalışma koşullarında devrilme riskine karşı;

- Cihaz bir çeyrekte (90 derecelik açı) fazla dönmeyecek şekilde yapılmış olacak veya
- Bir çeyrekte fazla dönüyorsa, üzerinde bulunan sürücünün etrafında yeterli açıklık bulunacak veya
- Aynı etkiyi sağlayacak başka sistem olacaktır.

Bu koruyucu yapılar iş ekipmanının kendi parçası olabilecektir.

Çalışma sırasında iş ekipmanı sabitleniyorsa veya İş ekipmanının, devrilmesi mümkün olmayacak şekilde tasarımı yapılmışsa koruyucu sistemler gerekmez.

iş ekipmanında, ekipmanın devrilmesi halinde, üzerinde bulunan çalışanın ekipman ile yer arasında sıkışarak ezilmesini önleyici sistem bulunacaktır.

3.1.5. Üzerinde bir veya daha fazla çalışanın bulunduğu forkliftlerin devrilmesinden kaynaklanan risklerin azaltılması için;

- Sürücü için kabin olacak veya,
- Forklift devrilmeyecek yapıda olacak veya,
- Forkliftin devrilmesi halinde, yer ile forkliftin belirli kısımları arasında taşınan çalışanlar için, yeterli açıklık kalmasını sağlayacak yapıda olacak veya,
- Forklift, devrilmesi halinde sürücünün forkliftin parçaları tarafından ezilmesini önleyecek yapıda olacaktır.

3.1.6. Kendinden (otomatik) tahrikli (self-propelled) İş ekipmanı hareket halinde iken kişiler için risk oluşturuyorsa aşağıdaki şartları sağlayacaktır;

- a) Ekipmanda yetkisiz kişilerce çalıştırılmasını önleyecek donanım bulunacaktır.
- b) Üzerine monteli, aynı anda hareket eden birden fazla iş ekipmanı bulunuyorsa bunların çarpışmasının etkilerini en aza indirecek uygun donanımı olacaktır.
- c) Ekipmanı frenleyecek ve durduracak bir donanımı bulunacaktır. Güvenlik şartları gerektiriyorsa, ayrıca bu donanımın bozulması halinde otomatik olarak devreye giren veya kolayca ulaşılabilecek şekilde yapılmış acil frenleme ve durdurma sistemi bulunacaktır,
- ç) Sürücünün doğrudan görüş alanının yetersiz kaldığı durumlarda, güvenliğin sağlanmasında, otomatik tahrikli iş ekipmanı, görünürlüğünü artıracak uygun yardımcı araçlarla donatılmış olmalıdır.
- d) Gece veya karanlık yerlerde kullanılmak üzere tasarlanmış iş ekipmanında, yapılan işi yürütmeye uygun ve çalışanların güvenliğini sağlayacak aydınlatma sistemi bulunacaktır.
- e) Çalışanları etkileyebilecek yangın çıkarma tehlikesi olan İş ekipmanının kendisinin veya yedekte taşıdığı ekipmanın kullanıldığı yerin hemen yakınında yangın söndürme cihazları bulunmuyorsa, bu ekipmanlarda yeterli yangın söndürme cihazları bulunacaktır.
- f) Uzaktan kumandalı iş ekipmanı, kontrol sınırlarının dışına çıkması halinde otomatik olarak hemen duracak şekilde olacaktır.
- g) Uzaktan kumandalı iş ekipmanı, normal şartlarda çarpma ve ezilme tehlikelerine karşı korunaklı olacak, bunun sağlanamadığı hallerde diğer uygun araçlarla çarpma riski kontrol altına alınacaktır.

3.2. Yüklerin kaldırılmasında kullanılan iş ekipmanları için asgari koşullar;

3.2.1. Yüklerin kaldırılması için sabit olarak kurulan iş ekipmanları, kullanımı sırasında, sağlam, dayanıklı ve özellikle de kaldırılacak yükler için belirlenen kaldırma noktalarında oluşabilecek gerilime dayanıklı olacaktır.

3.2.2. Yüklerin kaldırılması için kullanılan makinalarda, kaldırılacak maksimum yük açıkça görülebilecek şekilde işaretlenmiş olacak, makinanın değişik şekillerde kullanımında da maksimum yükü gösteren levhalar veya işaretler bulunacaktır.

Kaldırma için kullanılan aksesuarlar da güvenli kullanım için gereken özelliklerini gösterecek şekilde işaretlenmiş olacaktır.

insan kaldırmak ve taşımak için tasarlanmamış iş ekipmanları, amacı dışında kullanımını önlemek için uygun bir şekilde ve açıkça işaretlenecektir.

3.2.3. Sabit olarak kurulan iş ekipmanı, yükün;

- a) Çalışanlara çarpması,
- b) Tehlikeli bir şekilde sürüklenmesi veya düşmesi,
- c) istem dışı kurtulması,

riskini azaltacak şekilde tesis edilecektir.

3.2.4, Çalışanları kaldırma veya taşımada kullanılan iş ekipmanlarında;

- a) Taşıma kabini düşme riski uygun araçlarla önlenecek,
- b) Kullanıcının kendisinin kabinden düşme riski önlenecek,
- c) Özellikle cisimlerle istenmeyen temas sonucu, kullanıcının çarpma, sıkışma veya ezilme riski önlenecek,
- ç) Herhangi bir olay neticesinde kabin içinde mahsur kalan çalışanların tehlikeye maruz kalmaması ve kurtarılması sağlanacaktır.

Şayet, çalışma yerinin özelliği ve yükseklik farklılıklarından dolayı taşıma kabini düşme riski, alınan güvenlik önlemlerine rağmen önlenemiyorsa, emniyet katsayısı daha yüksek güvenlik halatı ile teçhiz edilecek ve her çalışma günü kontrol edilecektir.

İŞ EKİPMANININ KULLANIMI İLE İLGİLİ KOŞULLAR

Bu II'nci Cetvel'de belirtilen hususlar, bu Tüzük kuralları dikkate alınarak ve söz konusu ekipmanda bunlara karşılık gelen riskin bulunduğu durumlarda uygulanır.

1. Tüm İş Ekipmanları İçin Genel Kurallar

1.1. İş ekipmanları, kullanan çalışanlara ve diğer çalışanlara en az risk oluşturacak şekilde yerleştirilecek, kurulacak ve kullanılacaktır. Bu amaçla, iş ekipmanının hareketli kısımları ile çevresinde bulunan sabit veya hareketli kısımlar arasında yeterli mesafe bulunacak ve ekipmanda kullanılan ya da üretilen enerjinin ve maddelerin güvenli bir şekilde temini ve uzaklaştırılması sağlanacaktır.

1.2. İş ekipmanının kurulması veya sökülmesi, özellikle imalatçı tarafından verilen kullanma talimatı doğrultusunda güvenli koşullar altında yapılacaktır.

1.3. Kullanımı sırasında yıldırım düşmesi ihtimali bulunan iş ekipmanı yıldırımın etkilerine karşı uygun araçlarla korunacaktır.

2. Hareket Edebilen İş Ekipmanlarının Kullanımı İle İlgili Kurallar (Kendinden (Otomatik) Tahrikli Olan Veya Olmayan),

2.1. Kendinden (otomatik) tahrikli iş ekipmanları, bu ekipmanların güvenli kullanımı ile ilgili uygun eğitim almış çalışanlar tarafından kullanılacaktır.

2.2. İş ekipmanı bir çalışma alanı içinde hareket ediyorsa, uygun trafik kuralları konulacak ve uygulanacaktır.

2.3. Kendinden (otomatik) tahrikli iş ekipmanının çalışma alanında görevli olmayan çalışanların bulunmasını önleyecek gerekli düzenleme yapılacaktır.

işin gereği olarak bu alanda çalışan bulunması zorunlu ise, bu çalışanların iş ekipmanı nedeniyle zarar görmesini önleyecek uygun tedbirler alınacaktır.

2.4. Mekanik olarak hareket ettirilen seyyar iş ekipmanlarında, ancak güvenliğin tam olarak sağlanması halinde çalışan taşınmasına izin verilecektir. Taşıma sırasında iş yapılması gerekiyorsa ekipmanın hızı gerektiği gibi ayarlanacaktır.

2.5. Çalışma yerlerinde, çalışanlar için güvenlik ve sağlık riski yaratmayacak yeterli hava sağlanması şartıyla içten yanmalı motorlu hareketli iş ekipmanı kullanılabilir.

3. Yük Kaldırmada Kullanılan İş Ekipmanı İle İlgili Kurallar

3.1. Genel hususlar;

3.1.1. Yük kaldırmak için tasarlanmış seyyar veya sökülüp-takılabilir iş ekipmanlarının zemin özellikleri de dikkate alınarak öngörülen bütün kullanım şartlarında sağlam ve kararlı bir şekilde kullanılması sağlanacaktır.

3.1.2. insanların kaldırılmasında sadece bu amaç için sağlanan iş ekipmanı ve aksesuarları kullanılacaktır.

iş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının 5'inci maddesindeki kurallar saklı kalmak kaydıyla olağanüstü veya acil olan istisnai durumlarda insanları kaldırmak amacıyla yapılmamış iş ekipmanı, gerekli önlemleri almak ve gözetim altında olmak şartıyla insanların kaldırılmasında kullanılabilir.

Çalışanlar yük kaldırmak için tasarlanmış iş ekipmanı üzerindeyken, ekipmanın kumandası için her zaman görevli bir kişi bulunacaktır. Kaldırılan kişilerin güvenilir haberleşme imkanları olacaktır. Tehlike halinde tahliye için güvenilir araçlar bulunacaktır.

3.1.3. işin tekniği yönünden zorunlu olmadıkça kaldırılan yükün altında insan bulunmaması için gerekli tedbir alınacaktır. Çalışanların bulunabileceği korunmasız çalışma yerlerinin üzerinden yük geçirilmeyecektir. Bunun mümkün olmadığı hallerde uygun çalışma yöntemleri belirlenerek uygulanacaktır.

3.1.4. Kaldırma aksesuarları, sapanın şekli ve yapısı dikkate alınarak, kaldırılacak yüke, kavrama noktalarına, bağlantı elemanlarına ve atmosfer şartlarına uygun seçilecektir. Kaldırmada kullanılan bağlantı elemanları kullanımdan sonra sokulmuyorsa, bunların özellikleri hakkında kullanıcıların bilgi sahibi olması için belirgin bir şekilde işaretlenmiş olacaktır.

3.1.5. Kaldırma aksesuarları bozulmayacak veya hasar görmeyecek şekilde muhafaza edilecektir.

3.2. Kılavuzsuz (askıda iken serbest olan yük) yükleri kaldırmakta kullanılan iş ekipmanı;

3.2.1. Çalışma alanları kesişen iki veya daha fazla kaldırma aracı ile kılavuzsuz yüklerin kaldırıldığı bir alanda, yüklerin ve/veya kaldırma araçlarının elemanlarının çarpışmaması için gerekli önlemler alınacaktır.

3.2.2. Kılavuzsuz yüklerin seyyar iş ekipmanı ile kaldırılmasında ekipmanın yana eğilmesi, devrilmesi veya gerekiyorsa kaymasını veya yerinden oynamasını önlemek için gerekli tedbirler alınacaktır. Bu önlemlerin tam olarak uygulanmasını sağlayacak kontroller yapılacaktır.

3.2.3. Kılavuzsuz yükleri kaldırmakta kullanılan iş ekipmanının operatörü, doğrudan veya gerekli bilgileri sağlayan yardımcı cihazlar vasıtasıyla yük yolunun tamamını göremiyorsa, operatöre yol gösterecek ehil bir kişi görevlendirilecek ve çalışanlar için tehlike yaratacak yük çarpışmasını engellemek üzere gerekli düzenleme yapılacaktır.

3.2.4. Yükün çalışanlar tarafından elle bağlanması veya çözülmesi halinde işin güvenlikle yapılabilmesi için gerekli düzenleme yapılacak, özellikle iş ekipmanının kontrolünün doğrudan ya da dolaylı olarak çalışmada olması sağlanacaktır. *

3.2.5. Bütün yük kaldırma işleri çalışanların güvenliğini korumak için uygun şekilde planlanacak ve gözetim altında yürütülecektir.

Özellikle bir yük, kılavuzsuz yükleri kaldırmakta kullanılan iki veya daha fazla iş ekipmanı ile aynı anda kaldırılacaksa operatörler arasında eşgüdümü sağlayacak düzenleme yapılacak ve uygulanacaktır.

3.2.6. Kılavuzsuz yüklerin kaldırılmasında kullanılan iş ekipmanı, kendisini besleyen güç kaynağı tamamen veya kısmen kesildiğinde yükü askıda tutamıyorsa, ortaya çıkabilecek risklerden çalışanları korumak için uygun önlemler alınacaktır, Tehlikeli bölgeye giriş engellenmedikçe veya yükün güvenli bir şekilde askıda kalması sağlanmadıkça askıdaki yük gözetimsiz bırakılmayacaktır.

3.2.7. Hava şartlarının, güvenli kullanımı engelleyecek ve çalışanları tehlikeye maruz bırakacak şekilde bozulması halinde, kılavuzsuz yüklerin kaldırılması için tasarlanmış iş ekipmanlarının açık havada kullanılması durdurulacaktır. Çalışanları riske atmamak için özellikle iş ekipmanının devrilmesini önleyecek tedbirler alınacaktır.

4. Yüksekte Yapılan Geçici İşlerde. İş Ekipmanının Kullanımı ile İlgili Kurallar

4.1. Genel hususlar

4.1.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 6'ncı maddesi ile bu Tüzüğün 5'inci maddesine uygun olarak, yüksekte yapılan geçici işler uygun bir platformda, güvenlik içinde ve uygun ergonomik koşullarda yapılamıyorsa, güvenli çalışma koşullarını sağlayacak ve devam ettirecek en uygun iş ekipmanı seçilecektir. Kişisel koruma önlemleri yerine toplu koruma önlemlerine öncelik verilecektir, iş ekipmanının boyutları, yapılan işe, öngörülen yüke uygun olacak ve tehlikesiz geçişlere izin verecektir.

Yüksekteki geçici çalışma yerlerine ulaşım, geçişlerin sıklığı, söz konusu yerin yüksekliği ve kullanım süresi göz önüne alınarak, en uygun yol ve araçlarla yapılacaktır, Seçilen bu araçlar, yakın bir tehlike durumunda çalışanların tahliyesini de mümkün kılacaktır. Ulaşımında kullanılan yol ve araçlar ile platformlar, katlar veya ara geçitler arasındaki geçişlerde düşme riski bulunmayacaktır.

4.1.2. Taşınır merdivenler ancak, düşük risk nedeniyle daha güvenli bir iş ekipmanı kullanımı gerekmiyorsa, kısa süre kullanılacaksa veya işverence değiştirilmesi mümkün olmayan işyeri koşullarında, yukarıda 4.1.1'de belirtilen şartlara uymak kaydıyla yüksekte yapılan çalışmalarda kullanılabilir.

4.1.3. Halat konumlandırma ve erişim teknikleri kullanılarak yapılan çalışmalar ancak, risk değerlendirmesi sonucuna göre işin güvenle yapılabileceği ve makul olarak daha güvenli iş ekipmanı kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda yapılabilir.

Risk değerlendirmesi göz önünde bulundurularak ve özellikle işin süresine ve ergonomik zorlamalara bağlı olarak, uygun aksesuarlı oturma yerleri sağlanmalıdır.

4.1.4. Seçilen iş ekipmanının türüne bağlı olarak iş ekipmanının yapısında bulunan riskleri minimuma indirmek için uygun önlemler belirlenecektir. Eğer gerekiyorsa düşmeleri önleyecek koruyucular yapılacaktır. Bu koruyucular yüksekten düşmeyi önleyecek ve çalışanların yaralanmasına da meydan vermeyecek şekilde uygun yapıda ve yeterli sağlamlıkta olacaktır, Düşmeleri önleyen toplu korumaya yönelik koruyucular ancak seyyar veya sabit merdiven giriş noktalarında kesintiye uğrayabilir,

4.1.5. Düşmeleri önleyen toplu korumaya yönelik koruyucuların, özel bir işin yapılması için geçici olarak kaldırılması gerektiği durumlarda, aynı korumayı sağlayacak diğer güvenlik önlemleri alınacaktır. Bu önlemler alınıncaya kadar çalışma yapılmayacaktır. Bu özel iş geçici veya kesin olarak tamamlandıktan sonra koruyucular tekrar yerine konacaktır.

4.1.6. Yüksekte yapılan geçici işler, çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmayacak uygun hava koşullarında sürdürülecektir.

4.2. Taşınır merdivenlerin kullanımı ile ilgili özel kurallar;

4.2.1. Taşınır merdivenler, kullanımı sırasında sağlam bir şekilde yerleştirilecektir. Portatif taşınır merdivenler, basamakları yatay konumda olacak şekilde düzgün, sağlam, ölçüsü uygun, sabit pabuçlar üzerinde duracaktır. Asılı duran taşınır merdivenler güvenli bir şekilde tutturulacak, ip merdivenler hariç, yerlerinden çıkarılmayacak ve sallanması önlenecektir.

4.2.2. Portatif taşınır merdivenlerin kullanımı sırasında üst veya alt uçları sabitlenerek veya kaymaz bir malzeme kullanılarak veya aynı korumayı sağlayan diğer düzenlemelerle, ayaklarının kayması önlenecektir. Platformlara çıkmakta kullanılan taşınır merdivenler, platformda tutunacak yer bulunmadığı durumlarda, güvenli çıkışı sağlamak için platform seviyesini yeteri kadar aşacak uzunlukta olacaktır. Uzatılıp kilitlenebilir ve eklenebilir taşınır merdivenler, parçalarının birbirinden ayrı hareket etmeleri önlenecek şekilde kullanılacaktır. Hareketli taşınır merdivenlerin üzerine çıkılmadan önce hareketleri durdurulacak ve sabitlenecektir.

4.2.3. Taşınır merdivenlerde her zaman çalışanların elleriyle tutunabilecekleri uygun yer ve sağlam destek bulunacaktır. Özellikle, bir taşınır merdiven üzerinde elle yük taşıyorsa bu durum elle tutacak yer bulunması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

4.3. İskelelerin kullanımı ile ilgili özel kurallar;

4.3.1. İskele kabul edilmiş standartlara uygun yapıda değilse veya seçilen iskelenin sağlamlık ve dayanıklılık hesabı yapılmamış veya yapılan hesaplar tasarlanan yapısal düzenlemelere uygun değilse bunların sağlamlık ve dayanıklılık hesapları yapılacaktır.

4.3.2. Seçilen iskelenin karmaşıklığına bağlı olarak kurma, kullanma ve sökme planı ehil bir kişi tarafından yapılacaktır. Bu plan iskele ile ilgili detay bilgileri içeren standart form şeklinde olabilir.

4.3.3. İskelenin taşıyıcı elemanlarının kayması; taşıyıcı zemine sabitlenerek, kaymaz araçlar kullanarak veya aynı etkiye sahip diğer yöntemlerle önlenecek ve yük taşıyan zemin yeterli sağlamlıkta olacaktır, iskelenin sağlam ve dengeli olması sağlanacaktır. Tekerlekli iskelelerin yüksekte çalışma sırasında kaza ile hareket etmesi uygun araçlarla önlenecektir.

4.3.4. İskele platformlarının boyutu, şekil ve yerleştirilmesi yapılacak işin özelliklerine ve taşınacak yüke uygun olacak ve güvenli çalışma ve geçişlere izin verecektir. İskele platformları normal kullanımda, elemanları hareket etmeyecek şekilde kurulacaktır. Platform elemanları ve dikey korkulukların arasında düşmelere neden olabilecek tehlikeli boşluklar bulunmayacaktır.

4.3.5. Kurma, sökme veya değişiklik yapılması sırasında iskelenin kullanıma hazır olmayan kısımları, Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Tüzüğü'ne uygun şekilde genel uyarı işaretleri ile işaretlenecek ve tehlikeli bölgeye girişler fiziksel araçlarla önlenecektir.

4.3.6. İskelelerin kurulması, sökülmesi veya üzerinde önemli değişiklik yapılması, ehil bir kişinin gözetimi altında ve bu Tüzüğün 9'uncu maddesi uyarınca, özel riskleri ve ayrıca aşağıda belirtilen

hususları kapsayan konularda yapacakları işle ilgili yeterli eğitim almış çalışanlar tarafından yapılacaktır.

- a) iskelelerin kurulması, sökülmesi veya değişiklik yapılması ile ilgili planların anlaşılması,
- b) iskelelerin kurulması, sökülmesi veya değişiklik yapılması sırasında güvenlik,
- c) Çalışanların veya nesnelerin düşme riskini önleyecek tedbirler,
- ç) iskelelerde güvenliği olumsuz etkileyebilecek değişen hava koşullarına göre alınacak güvenlik önlemleri,
- d) Üretici veya ehil kişi tarafından belirlenmiş olan iskelelerin taşıyabileceği azami yükler,
- e) iskelelerin kurulması, sökülmesi veya değişiklik yapılması işlemleri sırasında ortaya çıkabilecek diğer riskler.

Gözetim yapan kişi ve ilgili çalışanlara gerekli talimatları da içeren yukarıda 4.3.2.'de belirtilen kurma ve sökme planları verilecektir,

4.4. Halat konumlandırma ve erişim teknikleri kullanarak yapılan çalışmalarla ilgili özel kurallar;

Halat konumlandırma ve erişim teknikleri kullanılarak yapılan çalışmalarda aşağıdaki şartlara uyulacaktır:

- a) Sistemde en az iki ayrı kancalı halat bulunacak, bunlardan biri, inip çıkmada veya destek olarak kullanılan çalışma halatı, diğeri ise güvenlik halatı (can ipi) olacaktır.
- b) Çalışanlara, çalışma halatına bağlı paraşütçü tipi emniyet kemeri verilecek ve kullanılacaktır. Emniyet kemerinin ayrıca güvenlik halatı (can İpi) ile bağlantısı sağlanacaktır.
- c) Çalışma halatı, güvenli iniş ve çıkış araçları ile teçhiz edilecek ve kullanıcının hareket kontrolünü kaybetmesi halinde, düşmesini önlemek için kendiliğinden kilitlenebilen sisteme sahip olacaktır. Güvenlik halatında (can İpi) da, çalışan ile birlikte hareket eden düşmeyi önleyici bir sistem bulunacaktır.
- ç) Çalışanlar tarafından kullanılan alet, edevat ve diğer aksesuarlar paraşütçü tipi emniyet kemerine veya oturma yerine veya başka uygun bir yere bağlanarak güvenli hale getirilecektir.
- d) Acil bir durumda çalışanların derhal kurtarılabilmesi için iş uygun şekilde planlanacak ve gözetim sağlanacaktır.
- e) Bu Tüzüğün 9'uncu maddesi doğrultusunda, çalışanlara yapacakları işe uygun ve özellikle kurtarma konusunda yeterli eğitim verilecektir.

Risk değerlendirmesi göz önünde bulundurularak ikinci bir halat kullanılmasının işin yapılmasını daha tehlikeli hale getirdiği istisnai durumlarda, güvenliği sağlayacak yeterli önlemler alınmak şartıyla tek bir halatla çalışma yapılabilir

Sayı :337

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'üncü Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

- Kısa isim* 1. Bu Tüzük "Kişisel Koruyucu Donanımın İşyerlerinde Kullanımı Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir* 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Bakanlık", Çalışma İşleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
"Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb. karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır,
"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır.
"Kişisel Koruyucu Donanım", çalışan tarafından giyilen veya tutulan, böylece çalışanı işte oluşabilecek bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik tehlikesine karşı koruyan tüm araç, gereçleri ve bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm aksesuarları anlatır.
Aşağıdakiler bu Tüzük amaçları bakımından Kişisel Koruyucu donanım tefsiri kapsamında değildir:
(a) Çalışanın sağlığını ve güvenliğini korumak üzere özel olarak yapılmamış iş elbiseleri ve üniformalar;
(b) Acil ve kurtarma servislerinin kullandıkları araç, gereç;
(c) Askerlerin, polislerin ve diğer kamu güvenlik güçlerinin giydiği ve kullandığı kişisel koruyucular;
(ç) Kara taşımacılığında kullanılan kişisel koruyucular;
(d) Spor araç, gereçleri;
(e) Nefsi müdafaa veya caydırıcı araç, gereçler;
(f) Tehlikeli durumları bildiren taşınabilir cihazlar.
- Amaq* 3. Bu Tüzüğün amacı, işyerindeki risklerin önlenmesinin veya yeterli derecede azaltılmasının, teknik tedbirlere dayalı toplu koruma ya da iş organizasyonu veya çalışma yöntemleri ile sağlanamadığı durumlarda, kullanılacak kişisel koruyucuların özellikleri, temini, kullanımı ve diğer hususlarla ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Bu Tüzük, iş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.

İKİNCİ KISIM İşverenlerin Yükümlülükleri

Kişisel koruyucu donanım, risklerin, toplu korumayı sağlayacak teknik önlemlerle veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği veya tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda kullanılacaktır.

İşverenler, kişisel koruyucu donanımların işyerlerinde kullanımı ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdürler:

- (1) İşyerinde kullanılan kişisel koruyucu donanım, uygun olarak tasarlanmış ve üretilmiş olacaktır.
Tüm kişisel koruyucu donanımlar;
(A) Kendisi ek risk yaratmadan ilgili riski önlemeye uygun olacaktır.
(B) İşyerinde varolan koşullara uygun olacaktır.
(C) Kullanan çalışanın sağlık durumuna ve ergonomik gereksinimlerine uygun olacaktır.
(Ç) Gerekli ayarlamalar yapıldığında kullanana tam uyacaktır.
- (2) Birden fazla riskin bulunduğu ve aynı anda birden fazla kişisel koruyucu donanımın kullanılmasının gerektiği durumlarda, bu kişisel koruyucu donanımların bir arada kullanılması uyumlu olacak ve risklere karşı etkin olacaktır.
- (3) Kişisel koruyucu donanımların kullanılma koşulları özellikle; kullanılma süreleri, riskin derecesine ve maruziyet sıklığına, çalışanın çalıştığı yerin özelliklerine ve kişisel koruyucu donanımın performansına bağlı olarak belirlenecektir.
- (4) Tek kişi tarafından kullanılması esas olan kişisel koruyucu donanımların, zorunlu hallerde birkaç kişi tarafından kullanılması halinde, bu kullanımdan dolayı sağlık ve hijyen problemi doğmaması için her türlü önlem alınacaktır.
- (5) İşyerinde, her bir kişisel koruyucu donanım için, bu maddenin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarında belirtilen hususlarla ilgili yeterli bilgi bulunacak ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilecektir.
- (6) Kişisel koruyucu donanımlar, işveren tarafından ücretsiz verilecek, bakım ve onarımları ve ihtiyaç duyulan elemanlarının değiştirilmelerinden sonra, hijyenik şartlarda muhafaza edilecek ve kullanıma hazır bulundurulacaktır.
- (7) İşveren, çalışanları kişisel koruyucu donanımları hangi risklere karşı kullanacağı konusunda bilgilendirecektir.
- (8) İşveren, kişisel koruyucu donanımların kullanımı konusunda uygulamalı olarak eğitim verecektir.
- (9) Kişisel koruyucu donanımlar, istisnai ve özel koşullar hariç, sadece amacına uygun olarak kullanılacaktır.
- (10) Kişisel koruyucu donanımlar talimatlara uygun olarak kullanılacak ve talimatlar çalışanlar tarafından anlaşılır olacaktır.

İşverenler, İşyerinde kullanılacak kişisel koruyucu donanımları aşağıda belirtilen hususları göz önünde bulundurarak değerlendireceklerdir:

Donanımların Değerlendirilmesi ve Seçimi

- (1) İşveren, kişisel koruyucu donanımları seçmeden önce, koruyucuların bu Tüzüğün yukarıdaki 6'ncı maddesindeki şartlara uygun olup olmadığını değerlendirecektir.
Bu değerlendirme aşağıdaki hususları içerecektir;
 - (A) Diğer yollarla önlenemeyen risklerin analiz ve değerlendirilmesi,
 - (B) Kişisel koruyucu donanımın bu maddenin yukarıdaki (A) bendinde belirtilen risklere karşı etkili olabilecek özelliklerinin, ekipmanın kendisinden de kaynaklanabilecek herhangi bir risk de göz önünde bulundurularak tanımlanması,
 - (C) Satın alınmak istenen kişisel koruyucu donanımın özellikleri ile bu maddenin yukarıdaki (B) bendinde belirlenen özelliklerin karşılaştırılması,
- (2) Kişisel koruyucu donanımın herhangi bir elemanında değişiklik yapıldığı takdirde bu maddenin yukarıdaki (1)'inci fıkrasındaki değerlendirme yeniden yapılacaktır.

Kişisel Koruyucu Donanımın Kullanım Kuralları
I. Cetvel
II. Cetvel
III. Cetvel

- (1) Her işveren, bu Tüzüğe ekli III'üncü Cetvel'de belirtilen işler ile benzeri işlerde, öncelikli olarak, toplu koruma yöntemleri ile risklerin önlenemediği veya tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda, II'nci Cetvel'de belirtilen kişisel koruyucu donanımlardan çalışanların sağlık ve güvenlikleri için gerekli olanları I'inci Cetvel'de örneği verilen tabloya göre yapılacak değerlendirme sonrasında çalışanlara verecektir,
- (2) İşveren, çalışanların kişisel koruyucu donanımları uygun şekilde kullanmaları için gerekli önlemleri alacaktır.
- (3) Çalışanlar da kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları aldıkları eğitime ve talimatlara uygun olarak kullanmakla yükümlüdürler.
- (4) Çalışanlar, kişisel koruyucu donanımda gördükleri herhangi bir arıza veya eksikliği işverene bildireceklerdir.
- (5) Çalışanlara verilen kişisel koruyucu donanımlar her zaman etkili şekilde çalışır durumda olacak, temizlik ve bakımı yapılacak ve gerektiğinde yenileri ile değiştirilecektir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi
35/2008

İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü maddesinde belirtilen hususlar saklı kalmak kaydı ile çalışanları ve/veya temsilcilerini, işyerinde alınan sağlık ve güvenlikle ilgili tüm önlemler hakkında bilgilendirmelidirler,

Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması
35/2008

10. İşverenler, bu Tüzük ve ekindeki Cetvellerde belirtilen konularda, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak, çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini almak ve katılımlarını sağlamak zorundadırlar.

UÇUNCU KISIM

Son Kurallar

Yürütme Yetkisi

11. Bu Tüzük Çalışma İşleriyle görevli Bakanlık Tarafından Yürütülür.

Yürürlüğe Giriş

12. Bu Tüzük Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

II. Cetvel
(8'nci Madde)

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM LİSTESİ

BAŞ KORUYUCULARI

- Endüstride (madenler, inşaat sahaları ve diğer endüstriyel alanlar) kullanılan koruyucu baretler,
- Saçlı derinin korunması (kepler, boneler, saç fileleri - siperlikli veya siperliksiz),
- Koruyucu başlık (normal kumaş veya geçirimsiz kumaştan yapılmış boneler, kepler, gemici başlıkları ve benzeri)

KULAK KORUYUCULARI

- Kulak tıkaçları ve benzeri cihazlar
- Tam akustik baretler
- Endüstriyel baretlere uyan kulaklıklar
- Kapalı devre haberleşme alıcısı olan kulak koruyucuları
- İç haberleşme donanımlı kulak koruyucuları

GÖZ VE YÜZ KORUYUCULARI

- Koruyucu gözlükler
- Kapalı gözlük (dalgiç tipi gözlük)
- X-ışını gözlüğü, lazer ışını gözlüğü, ultra-viyole, infrared, görünür radyasyon gözlükleri
- Yüz siperleri
- Ark kaynağı maskeleri ve baretleri (elle tutulan maskeler, başa veya koruyucu başlıklara bağlanabilen maskeler)

SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

- Gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler
- Hava beslemeli solunum cihazları
- Takılıp çıkarılabilen kaynak maskesi bulunduran solunum cihazları
- Dalgiç donanımı
- Dalgiç elbisesi

EL VE KOL KORUYUCULARI

- Özel koruyucu eldivenler;
 - Makinelere (delinme, kesilme, titreşim ve benzeri)
 - Kimyasallardan
 - Elektrik ve ısıdan
- Tek parmaklı eldivenler
- Parmak kılıfları
- Kolluklar
- Ağır işler için bilek koruyucuları (bileklik)
- Parmaksız eldivenler
- Koruyucu eldivenler

AYAK VE BACAK KORUYUCULARI

- Normal ayakkabılar, botlar, çizmeler, uzun botlar, güvenlik bot ve çizmeleri
- Bağları ve kancaları çabuk açılabilen ayakkabılar

- Parmak koruyuculu ayakkabılar
- Tabanı ısıya dayanıklı ayakkabı ve ayakkabı kılıfları
- Isıya dayanıklı ayakkabı, bot, çizme ve tozluklar
- Termal ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları
- Titreşime dayanıklı ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları
- Antistatik ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları
- İzolasyonlu ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları
- Zincirli testere operatörleri için koruyucu bot ve çizmeler
- Tahta tabanlı ayakkabılar
- Takıp çıkarılabilen ayak üst kısmı koruyucuları
- Dizlikler
- Tozluklar
- Takılıp çıkarılabilen iç tabanlıklar (ısıya dayanıklı, delinmeye dayanıklı, ter geçirmez)
- Takılıp çıkarılabilen çiviler (buz, kar ve kaygan yüzeylere karşı)

CİLT KORUYUCULARI

- Koruyucu kremler / merhemler

GÖVDE VE KARIN BÖLGESİ KORUYUCULARI

- Makinelere korunmak için kullanılan koruyucu yelek, ceket ve önlükler (delinme, kesilme, ergimiş metal sıçramalarına karşı)
- Kimyasallara karşı kullanılan koruyucu yelek, ceket ve önlükler
- Isıtmalı yelekler
- Cankurtaran yelekleri
- X ışınına karşı koruyucu önlükler
- Vücut kuşakları / kemerleri

VÜCUT KORUYUCULARI

- Düşmelere karşı kullanılan donanım:
 - Düşmeyi önleyici ekipman (gerekli tüm aksesuarlarıyla birlikte)
 - Kinetik enerjiyi absorbe eden frenleme ekipmanı (gerekli tüm aksesuarlarıyla birlikte)
 - Vücudu boşlukta tutabilen donanım (paraşütçü kemeri)
- Koruyucu giysiler:
 - Koruyucu İş elbisesi (iki parçalı ve tulum)
 - Makinelere korunma sağlayan giysi (delinme, kesilme ve benzeri)
 - Kimyasallardan korunma sağlayan giysi
 - infrared radyasyon ve ergimiş metal sıçramalarına karşı korunma sağlayan giysi
 - Isıya dayanıklı giysi
 - Termal giysi
 - Radyoaktif kirlilikten koruyan giysi
 - Toz geçirmez giysi
 - Gaz geçirmez giysi
 - Florasan maddeli, yansıtıcı giysi ve aksesuarları (kol bantları, eldiven ve benzeri)
 - Koruyucu örtüler.

Listede yer almayan benzer donanımın yukarıda belirtilen kişisel koruyucu donanımlardan sayılıp sayılmayacağına karar vermeye ve bu listeye eklemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

III. Cetvel
(8'nci Madde)

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANILMASININ GEREKLİ OLABİLECEĞİ İŞLER VE SEKTÖRLER

1. BAŞ KORUYUCULARI

Koruyucu baretler

- inşaat işleri, özellikle iskeleler ve yerden yüksek çalışma platformlarının üstünde, altında veya yakınında yapılan işler, kalıp yapımı ve sökümü, montaj ve kurma işleri, iskelede çalışma ve yıkım işleri.
- Çelik köprüler, çelik yapılar, sütunlar, kuleler, hidrolik çelik yapılar, yüksek fırınlar, çelik işleri ve haddehaneler, büyük konteynırlar, büyük boru hatları, ısı ve enerji santrallerinde yapılan çalışmalar.
- Tünel, maden ocağı girişleri, kuyular ve hendeklerde yapılan çalışmalar.
- Toprak ve kaya işleri.
- Yeraltında ve taşocaklarında yapılan işler, hafriyat işleri, kömür işletmelerinde yapılan dekapaj işleri.
- Civatalama işleri.
- Patlatma işleri.
- Asansörler, kaldırma araçları, vinç ve konveyörler civarında yapılan işler.
- Yüksek fırınlar, ergitme ocakları, çelik işleri, haddehaneler, metal işleri, demir işleme, presle sıcak demir işleme, döküm işleri.
- Endüstriyel fırınlar, konteynırlar, makinalar, silolar, bunkerler ve boru hatlarında yapılan işler.
- Gemi yapım işleri.
- Demiryollarında yapılan işler.
- Mezbahalarda yapılan işler.

2. AYAK KORUYUCULARI

Delinmez tabanlı emniyet ayakkabıları.

- Karkas ve temel işleri, yol çalışmaları.
- iskelelerde yapılan çalışmalar.
- Bina yıkım işleri.
- Kalıp yapma ve sökme işlerini de kapsayan beton ve prefabrike parçalarla yapılan çalışmalar.
- Şantiye alanı ve depolardaki işler.
- Çatı işleri.

Delinmez taban gerektirmeyen emniyet ayakkabıları.

- Çelik köprüler, çelik bina inşaatı, sütunlar, kuleler, hidrolik çelik yapılar, yüksek fırınlar, çelik işleri ve haddehaneler, büyük konteynırlar, büyük boru hatları, vinçler, ısı ve enerji santrallerinde yapılan işler.
- Fırın yapımı, ısıtma ve havalandırma tesisatının kurulması ve metal montaj işleri.
- Tadilat ve bakım işleri.
- Yüksek fırınlar, ergitme ocakları, çelik işleri, haddehaneler, metal işleri, demir işleme, presle demire şekil verme, sıcak presleme işleri ve metal çekme fabrikalarında yapılan işler.
- Yeraltında ve taşocaklarında yapılan işler, hafriyat işleri, kömür işletmelerinde yapılan dekapaj işleri.
- Taş yontma ve taş işleme işleri.
- Düz cam ve cam eşya üretimi ve işlenmesi.
- Seramik endüstrisinde kalıp işleri.
- Seramik endüstrisinde fırınların içinin döşenmesi.
- Seramik eşya ve inşaat malzemesi kalıp işleri
- Taşıma ve depolama işleri

- Konserve yiyeceklerin paketlenmesi ve dondurulmuş etle yapılan işler
- Gemi yapım işleri
- Demiryolu manevra işleri
- Kaymayı önleyici ve delinmeye dayanıklı ayakkabılar
- Çatı işleri
- Yalıtkan tabanlı koruyucu ayakkabılar
- Çok sıcak veya soğuk malzemelerle yapılan çalışmalar
- Kolayca çıkarılabilen emniyet ayakkabıları
- Ergimiş maddelerin ayakkabıdan içeri girme riski bulunan işler

3. YÜZ VE GÖZ KORUYUCULARI

Koruyucu gözlükler, yüz siperlikleri veya elle tutulan yüz koruyucuları

- Kaynak yapma, öğütme ve ayırma işleri
- Sızdırmazlık sağlamak için yapılan işler (kalafatlama) ve keski ile yontma, biçimlendirme işleri
- Taş yontma ve şekillendirme işleri
- Civatalama işleri
- Talaş çıkaran rnaklılarla yapılan çalışmalar ve talaş toplama işleri
- Presle sıcak demir işleme
- Artıkların parçalanması ve uzaklaştırılması işleri
- Aşındırıcı maddelerin sprey halinde kullanılması işleri
- Asit ve baz çözeltileriyle, dezenfektan ve aşındırıcı temizlik maddeleriyle yapılan işler
- Sıvı spreylemlerle çalışma
- Ergimiş maddelerle veya onların yakınında çalışma
- Radyant ısı ile çalışma
- Lazerle çalışma

4. SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

Respiratörler/ Solunum cihazları

- Yetersiz oksijen veya zararlı bir gazın bulunabileceği konteynırlar, kapalı alanlar veya gaz yakan endüstriyel fırınlarda yapılan çalışmalar
- Yüksek fırınlara yükleme yapılan alanlardaki çalışmalar
- Yüksek fırınların gaz boruları ve gaz konvertörleri civarındaki çalışmalar
- Ağır metal dumanlarının bulunabileceği yüksek fırın kapakları civarındaki çalışmalar
- Toz bulunması muhtemel, fırın içi döşeme işlerinde ve kepeçlerle yapılan çalışmalar
- Toz oluşumunu önlemenin yetersiz olduğu sprey boyama işleri
- Kuyularda, kanalizasyon ve kanalizasyonla bağlantılı diğer yer altı sahalarında yapılan çalışmalar
- Soğutucu gaz kaçağı tehlikesinin olduğu soğuk hava depolarında yapılan çalışmalar

5. İŞİTME DUYUSUNUN KORUNMASI

Kulak koruyucuları

- Metal şekillendirme presleriyle çalışma
- Pnömatik matkaplarla çalışma
- Havalimanlarında yapılan çalışmalar
- Kazık çakma işleri,
- Ağaç ve tekstil işleri

6. EL, KOL VE VÜCUT KORUNMASI

Koruyucu giysi

- Asit ve baz çözeltileriyle, dezenfektan ve aşındırıcı temizlik ürünleriyle yapılan işler
- Sıcak maddelerle veya civarında yapılan çalışma ve ısı etkisinin hissedildiği yerlerdeki çalışmalar
- Düz cam ürünleriyle çalışma
- Kumlama işleri
- Derin dondurucu odalarda çalışma

Ateşe dayanıklı koruyucu giysi

- Kapalı alanlarda kaynak işleri

Delinmeye dayanıklı önlükler

- Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri
- El bıçaklarıyla yapılan ve bıçağın vücuda doğru çekilmesini gerektiren işler

Deri Önlükler

- Kaynak işleri
- Sıcak demircilik işleri
- Döküm işleri

Ön kolun (kolun bilekle dirsek arasında kalan bölümü) korunması

- Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri

Eldivenler

- Kaynak işleri
- Eldivenlerin yakalanma tehlikesinin bulunduğu makineler dışında, keskin kenarlı cisimlerin elle tutulması
- Asit ve baz çözeltileriyle yapılan çalışmalar

Metal örgülü eldivenler

- Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri
- Kesim ve kullanım amaçlarına göre parçalama için el bıçağı kullanılarak yapılan sürekli kesim işleri
- Kesim makinelerinin bıçaklarının değiştirilmesi

7. İKLİME DAYANIKLI GİYSİ

- Açıkta, soğuk ve yağmurlu havada çalışma

8. YANSITICI GİYSİ

- Çalışanların açıkça görülmesi gereken yerlerde yapılan çalışmalar

9. EMNİYET KEMERİ

- iskelelerde çalışma
- Prefabrik parçaların montajı
- Direk ya da sütunlarda çalışma

10 . GÜVENLİK HALATLARI

- Vinçlerin yüksekte bulunan kabinlerinde çalışma
- Ambarlarda kullanılan istifleme ve boşaltım ekipmanlarının yüksek kabinlerinde çalışma
- Sondaj kulelerinin yüksek bölümlerinde çalışma
- Kuyu ve kanalizasyonlarda yapılan çalışma

11 . DERİNİN KORUNMASI

- Malzemenin kaplanması işleri
- Tabaklama (dericilik) işleri

Listede yer almayan iş? ve sektörlerin bu listeye eklenmesine Bakanlık karar verir.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'üncü Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Kısa İsim 1. Bu Tüzük "Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Acil Çıkış ve İlk Yardım İşaretleri", acil çıkış yolları, ilkyardım veya kurtarma ile ilgili bilgi veren işaretleri anlatır.
"Bakanlık", Çalışma İşleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
"Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb. karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
"Ek Bilgi Levhası", bir işaret levhası ile beraber kullanılan ve ek bilgi ileten levhayı anlatır.
"El İşareti", çalışanlar için tehlikeli olabilecek manevra yapan operatörü yönlendirmek için, ellerin ve/veya kolların önceden anlamları belirlenmiş hareket ve pozisyonlarını anlatır.
"Emredici İşaret", uyulması zorunlu bir davranışı belirleyen işareti anlatır.
"Güvenlik Rengi", özel bir güvenlik anlamı verilen rengi anlatır.
"Güvenlik ve Sağlık İşaretleri", özel bir amaç, faaliyet veya durumu işaret eden levha, renk, sesli ve/veya ışıklı sinyal, sözlü iletişim ya da el-kol işareti yoluyla iş sağlığı ve güvenliği hakkında bilgi veren, tehlikelere karşı uyarı veren ya da talimat veren işaretleri anlatır.
"Işıklı İşaret", saydam veya yarı saydam malzemeden yapılmış, içeriden veya arkadan aydınlatılarak ışıklı bir yüzey görünümü verilmiş işaret düzeneğini anlatır.
"İşaretçi", el-kol hareketleri ile el işaretlerini veren kişiyi anlatır,
"İşaret Levhası", geometrik şekil, resim, sembol, piktogram ve renklerden oluşturulan ve gerektiğinde yeterli aydınlatma ile görülebilir hale getirilmiş özel bilgi ileten levhayı anlatır,
"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır.
"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır,
"İşyeri", İşin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma,

muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

"Operatör", işaretçinin talimatları ile hareket eden kişiyi anlatır.

"Sembol veya Piktogram", bir işaret levhası veya ışıklandırılmış yüzey üzerinde kullanılan ve özel bir durumu veya özel bir davranışı tanımlayan sekili anlatır,

"Sesli Sinyal", insan sesi ya da yapay insan sesi kullanılmaksızın, özel amaçla yapılmış bir düzeneğin çıkardığı ve yaydığı, belirli bir anlama gelen kodlanmış sesi anlatır.

Sözlü iletişim", insan sesi veya yapay insan sesi ile iletilen, önceden anlamı belirlenmiş sözlü mesajı anlatır.

"Tehlike", çalışanların sağlık ve yaşamı için olası tehlikeyi anlatır.

"Uyarı işareti", bir tehlikeye neden olabilecek veya zarar verecek durum hakkında uyarıda bulunan işareti anlatır.

"Yasak işareti", tehlikeye neden olacak veya tehlikeye maruz bırakacak bir davranışı yasaklayan işareti anlatır.

Bu Tüzüğün amacı, işyerlerinde kullanılacak güvenlik ve sağlık işaretlerinin uygulanması ile ilgili kuralları belirlemektir.

- (1) Bu Tüzük, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.
- (2) Bu Tüzük kuralları aşağıdakilere uygulanmaz:
 - (A) Başka bir yasa da özel olarak atıfta bulunulmadıkça; tehlikeli maddelerin, preparatların, ürünlerin veya malzemelerin piyasaya arzında kullanılan işaretlemelerde;
 - (B) Karayolu, demiryolu, iç su yolu, deniz ve hava taşımacılığının düzenlenmesinde kullanılan işaretlemelerde.

İKİNCİ KISIM

İşverenlerin Yükümlülükleri

- (1) İşverenler, işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 8'inci maddesi uyarınca yapılan risk değerlendirmesi sonuçlarına göre; çalışma yöntemleri, iş organizasyonu ve toplu korunma önlemleriyle işyerindeki risklerin giderilemediği veya yeterince azaltılmadığı durumlarda bu Tüzüğe ekli cetvellerde belirtilen güvenlik ve sağlık işaretlerini bulundurmamak ve uygun şekilde kullanmak zorundadır.
- (2) İşverenler, yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarının uygulanmasında bu Tüzüğe ekli I'inci, II'nci, III'üncü, IV'üncü, V'inci, VI'ncı, VII'nci, VIII'inci ve IX'uncu Cetvellerde belirtilen kurallara ve koşullara uygun davranmak zorundadırlar.
- (3) V'inci Cetvelde belirtilen hususlara aykırı olmamak şartı ile karayolu, demiryolu, iç su yolu, deniz ve hava taşımacılığı alanlarında kullanılan işaretler, işyerinde benzeri taşımacılık işlerinin yapılması halinde aynen kullanılabilir.

Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte kullanılmakta olan güvenlik ve sağlık işaretleri, en geç oniki ay içerisinde bu Tüzüğe ekli cetvellerde belirtilen asgari şartlara uygun hale getirilecektir.

İşaretleri

- Çalışanların Bilgilendirilmesi**
35/2008
7. İşverenler, İşyerinde kullanılan güvenlik ve sağlık işaretleri hakkında çalışanları ve/veya temsilcilerini İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü maddesinde belirtilen esaslara göre bilgilendirecekler.
İşaretlerin anlamları ve bu işaretlerin gerektirdiği davranış biçimleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 16'ncı maddesinde belirtilen esaslara göre uygun talimat haline getirilerek çalışanlara ve temsilcilerine verilecektir

- Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması**
35/2008
- İşverenler, bu Tüzük ve ekindeki cetvellerde belirtilen konularda, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak, çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini almak ve katılımlarını sağlamak zorundadırlar

UÇUNCU KISIM
Son Kurallar

- Yürütme Yetkisi**
- g. Bu Tüzük Çalışma İşleriyle görevli Bakanlık Tarafından Yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş**
10. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

İŞYERİNDE KULLANILAN GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ İLE İLGİLİ ASGARİ GENEL
KOŞULLAR

1. Genel hususlar;

.1.1. Bu Tüzüğün 5'inci maddesindeki genel kurala göre, işyerinde bulunması gereken güvenlik ve sağlık işaretleri II'nci Cetvel'den itibaren tüm cetvellerde belirtilen özel koşullara uygun olacaktır.

1.2. Bu I'nci Cetvel'de; yukarıdaki 1.1'inci maddedeki koşulların tanıtımı, güvenlik ve sağlık işaretlerinin değişik kullanımları ve bu işaretlerin birlikte veya birbirinin yerine kullanılmasındaki genel kurallar belirlenmiştir,

1.3. Güvenlik ve sağlık işaretleri sadece bu Tüzük'te belirlenen mesaj veya bilgiyi iletmek üzere kullanılacaktır.

2. İşaret çeşitleri:

2.1. Sabit ve kalıcı işaretler:

2.1.1. Sabit ve kalıcı işaret levhaları; yasaklamalar, uyarılar ve yapılması zorunlu işler ile acil kaçış yollarının ve ilk yardım bölümlerinin yerlerinin belirtilmesi ve tanınması için kullanılacaktır. Yangınla mücadele ekipmanının bulunduğu yerler, işaret levhası ve kırmızı renkle kalıcı şekilde işaretlenecektir.

2.1.2. Konteynır ve borular üzerindeki işaretler III'üncü Cetvel'de belirtildiği şekilde olacaktır.

2.1.3. Engellere çarpma veya düşme riski olan yerler, işaret levhası ve güvenlik rengi ile kalıcı şekilde belirlenecektir,

2.1.4. Trafik yolları güvenlik rengi ile kalıcı olarak işaretlenecektir.

2.2. Geçici işaretler:

2.2.1. Gerekil hallerde ve aşağıdaki 3'üncü maddede belirtildiği şekilde, işaretlerin birlikte ve birbirinin yerine kullanılma imkanı da dikkate alınarak; tehlike sinyali vermek, insanların belli bir takım hareketleri yapması ve acil tahliyesi için ışıklı işaretler, sesli sinyaller ve/veya sözlü iletişim kullanılacaktır.

2.2.2. Gerekl durumlarda, tehlikeye yol açabilecek ya da tehlikeli manevralar yapan kimseleri yönlendirmek için el işaretleri ve/veya sözlü iletişim kullanılacaktır.

3. İşaretlerin birlikte ve birbirinin yerine kullanılması:

3.1. Aynı derecede etkili ise, aşağıdaki İşaretlerden herhangi biri kullanılabilir;

- Engel veya düşme tehlikesi olan yerlerde; işaret levhası veya güvenlik rengi
- Işıklı işaret, sesli sinyal veya sözlü haberleşme
- El işaretleri veya sözlü haberleşme

3.2. Aşağıda belirtilen işaretler birlikte kullanılabilir;

- Işıklı İşaret ve sesli sinyal.
- Işıklı işaret ve sözlü haberleşme.
- El işaretleri ve sözlü haberleşme.

4. Aşağıdaki tabloda yer alan hususlar güvenlik rengi kullanılan tüm işaretlere uygulanır.

Renk	Anlamı veya Amacı	Talimat ve Bilgi
Kırmızı	Yasak işareti	Tehlikeli hareket veya davranış
	Tehlike alarmı	Dur, kapat, düzeneği acil durdur, tahliye et
	Yangınla mücadele ekipmanı	Ekipmanların yerinin gösterilmesi ve ne olduğu
Sarı (1>	Uyarı işareti	Dikkatli ol, önlem al, kontrol et
Mavi (2>	Zorunluluk işareti	Özel bir davranış ya da eylem Kişisel koruyucu donanım kullan
Yeşil	Acil kaçış, ilk yardım işareti	Kapılar, çıkış yerleri ve yolları, ekipman, tesisler
	Tehlike yok	Normale dön
(1> Floresan turuncu:	Emniyet işaretleri dışında sarı yerine kullanılabilir, Özellikle zayıf doğal görüş şartlarında bu renk çok dikkat çekicidir,	
(2>Mavi:	Sadece dairevi bir şekil içinde kullanıldığında emniyet rengi olarak kabul edilir.	

5. Güvenlik işaretinin işlevi aşağıda belirtilenler tarafından olumsuz etkilenmemesi için :

5.1. Görülmesini veya işitilmesini zorlaştıracak veya engelleyecek, aynı türden bir başka emisyon kaynağının bulunması önlenmelidir, özellikle;

- 5.1.1. Çok sayıda işaret birbirine çok yakın bir şekilde yerleştirilmeyecektir.
- 5.1.2. Karıştırılma ihtimali olan iki ışıklı işaret aynı anda kullanılmayacaktır.
- 5.1.3. Işıklı bir işaret, bir diğer benzeri ışık kaynağının çok yakınında kullanılmayacaktır.
- 5.1.4. Birden fazla sesli sinyal aynı anda kullanılmayacaktır.
- 5.1.5. Çok fazla ortam gürültüsü olan yerlerde sesli sinyal kullanılmayacaktır.

5.2. İşaretlerin ya da sinyal aygıtlarının; uygun tasarımı, yeterli sayıda olması, uygun bir şekilde yerleştirilmesi, bakım ve onarımının iyi yapılması ve doğru çalışması sağlanacaktır.

6. İşaretler ve sinyal aygıtları imalindeki karakteristik özelliklerini ve/veya işlevsel niteliğini korumak için, düzenli aralıklarla temizlenecek, kontrol, bakım ve tamiri yapılacak ve gerektiğinde değiştirilecektir.

7. İşaretlerin ve sinyal aygıtlarının sayısı ve yerleştirileceği yerler, tehlikenin büyüklüğüne ve bunların uygulanacağı alana göre belirlenecektir.

8. Herhangi bir enerji ile çalışan işaretlerin, enerjinin kesilmesi ve tehlikenin başka bir şekilde önlenememesi durumunda, yedek enerji kaynağı ile derhal çalışması sağlanacaktır.

9. Işıklı işaret ve/veya sesli sinyallerin çalışmaya başlaması, yapılacak işin veya hareketin başlayacağını belirtir. Yapılan iş veya hareket süresince ışıklı işaret veya sesli sinyal çalışmasına devam edecektir. Işıklı işaret ve sesli sinyal kullanılıp durmasından hemen sonra tekrar kullanım için çalışabilir özellikli olacaktır.

10. Işıklı işaretler ve sesli sinyaller, doğru ve etkili çalışmalarını sağlamak için, kullanılmadan önce ve kullanım süresince yeterli sıklıktaki aralıklarla kontrol edilecektir.

11. Kişisel koruyucu kullanımından kaynaklanan hususlar da dahil olmak üzere, çalışanların görme ve işitmelerine engel olacak herhangi bir husus var ise; ilgili işaretlerin güçlendirilmesi veya değiştirilmesi için gerekli önlemler alınacaktır.

12. Önemli miktarda tehlikeli madde ya da preparat depolanan alanlarda, odalarda veya kapalı yerlerde bulunan her bir paket ya da kap üzerinde bulunan etiketlerin, bu yerlerde alınması gereken güvenlik önlemlerini ikaz için yeterli değilse, IH'üncü Cetvel'in Vinci bölümünde belirtilenlere uygun olarak ikaz işareti bulundurulacak veya işaretlenecektir.

II. Cetvel
(5'inci Madde)

İŞARET LEVHALARIYLA İLGİLİ ASGARİ KOŞULLAR

1. Temel nitelikler:

1.1. Kendi özel amaçlarına göre; yasaklama, uyarı, emir, kaçış yolu, acil durumlarda kullanılacak ya da yangınla mücadele amaçlı ekipmanı belirten ve benzeri işaret levhalarının biçim ve renkleri bu Cetvelin 3'üncü bölümünde verilmiştir.

1.2. Piktogramlar mümkün olduğunca yalın olacak ve sadece temel ayrıntıları içerecektir.

1.3. Aynı anlamı veriyorsa ve yapılan değişiklik ya da düzenleme anlamını belirsiz hale getirmeyecekse, kullanılan piktogramlar bu Cetvelin 3'üncü bölümünde belirtilenlerden biraz farklı ya da daha ayrıntılı olabilir.

1.4. İşaret levhaları kullanıldıkları ortama uygun, darbeye ve hava koşullarına dayanıklı malzemeden yapılacaktır.

1.5. İşaret levhalarının boyutları ile kolorimetrik ve fotometrik özellikleri, bunların kolayca görülebilir ve anlaşılabilir olmalarını sağlayacaktır.

2. Kullanım koşulları:

2.1. İşaret levhaları özel bir tehlikenin var olduğu yerlerin ve tehlikeli cisimlerin hemen yakınına, genel tehlike olan yerlerin girişine, engeller dikkate alınarak, görüş seviyesine uygun yükseklik ve konumda, iyi aydınlatılmış, erişimi kolay ve görünür bir şekilde yerleştirilecektir. Doğal ışığın zayıf olduğu yerlerde floresan renkler, reflektör malzeme veya yapay aydınlatma kullanılacaktır.

2.2. İşaret levhasının gösterdiği durum ortadan kalktığında, işaret levhası da kaldırılacaktır.

3. Kullanılacak işaret levhaları:

3.1. Yasaklayıcı işaretler

Temel nitelikler;

- Daire biçiminde,
- Beyaz zemin üzerine siyah, piktogram, kırmızı çerçeve ve diyagonal çizgi (kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 35'ini kapsayacaktır)

Sigara İçilmez

Açık Alev Kullanmak Yasaktır

Yaya Giremez

Suyla Söndürmek Yasaktır

İçilmez

Yetkisiz Kimse Giremez

İş Makinası Giremez

Dokunma

3.2. Uyarı işaretleri:

Temel nitelikler;

- Üçgen şeklinde
- Sarı zemin üzerine siyah piktogram, siyah çerçeve (sarı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)

Parlayıcı Madde Veya
Yüksek Isı

Patlayıcı Madde

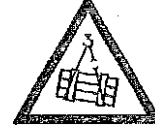
Toksik (Zehirli) Madde

Aşındırıcı Madde

Radyoaktif Madde

Asılı Yük (Baş Üstü Yük)

İş Makinası

Elektrik Tehlikesi

Tehlike (Genel)

Lazer Işını

Oksitleyici Madde

İyonlayıcı Olmayan Radyasyon

Kuvvetli Manyetik Alan

Engel

Düşme Tehlikesi

Biyolojik Risk

Düşük Sıcaklık

Zararlı veya
Tahriş Edici Madde

3.3. Emredici işaretler:

Temel nitelikler;

- Daire biçiminde,
- Mavi zemin üzerine beyaz piktogram (mavi kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)

Koruyucu Gözlük Kullan

Koruyucu Başlık (Baret) Giy

Koruyucu Eldiven Giy

Koruyucu Maske Kullan

İş Ayakkabısı Giy

Yaya Yolunu Kullan

Koruyucu Elbise Giy

Yüz Siperi Kullan

Emniyet Kemeri Kullan

Kulak Koruyucusu Kullan

Genel Emredici İşaret
(Gerektiğinde Başka İşaretle
Birlikte Kullanılacaktır)

3.4. Acil çıkış ve ilkyardım işaretleri:

Temel nitelikler;

- Dikdörtgen veya kare biçiminde,
- Yeşil zemin üzerine beyaz piktogram (yeşil kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)

Acil Çıkış Ve Kaçış Yolu

Yönler (Yardımcı Bilgi İşareti)

İlkyardım

Sedye

Acil Yardım ve İlk
Yardım Telefonu

Göz Duşu

Güvenlik Duşu

3.5. Yangınla mücadele işaretleri;

Temel nitelikler

- Dikdörtgen veya kare biçiminde,
- Kırmızı zemin üzerine beyaz piktogram (kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)

fer

M¹

l ifi

Yangın Hortumu

Yangın Merdiveni

Yangın Söndürme
Cihazı

Âcil Yangın
Telefonu

1 B

mm
m κ

Yönler (Yardımcı Bilgi İşareti)

111. Cetvel
(5'inci Madde)

BORU VE KAPLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER İLE İLGİLİ ASGARİ KOŞULLAR

1. içinde tehlikeli madde veya preparatların bulunduğu veya depolandığı kaplar ile bunları ihtiva eden veya taşıyan görünür borular; yürürlükteki mevzuata uygun olarak, renkli zemin üzerinde piktogram veya sembol bulunan etiket ile işaretlenecektir.

Eğer içerisinde tehlikeli madde veya preparat bulunan kaplar kısa bir süre için kullanılıyorsa veya kabın içerisindeki tehlikeli madde veya preparatlar sürekli değişiyorsa bu durumlarda yukarıdaki 1'inci paragrafta öngörülen kurallar yerine çalışanlar için aynı seviyede korumayı garanti eden, özellikle bilgilendirici veya eğitici, alternatif önlemler uygulanabilir,

Birinci paragrafta belirtilen etiketler;

- Aynı piktogram veya semboller kullanılarak, l'inci Cetvel'de verilen uyarı işaretleri ile değiştirilebilir.

- Tehlikeli madde veya preparatın adı ve/veya formülü ve tehlikesi hakkında ek bilgileri de içerebilir.

- Tehlikeli madde veya preparat içeren kapların çalışma yerine taşınması esnasında (taşıma yolu üzerindeki kişilerin uyarılması amacıyla) tehlikeli madde veya preparatların nakliyesi ile ilgili başka düzenlemelerin gerektirdiği uygulanabilir ilave veya değiştirilmiş bilgilerle değiştirilebilir.

2. işaretler; katlanmaz, kendinden yapışkanlı ya da boyama biçiminde olacak ve görünür yüzeylere yerleştirilecektir,

3. Bu Cetvel'in 1'inci maddesinde belirtilen işaretler, ll'nci Cetvel'in, 1.4.'üncü maddesinde belirtilen temel niteliklerde olacak ve ll'nci Cetvel'in, 2'nci maddesinde yer alan işaret levhalarının kullanımıyla ilgili koşulları yerine getirecektir.

4. Borular üzerinde kullanılan işaretler, bu Cetvel'in 1, 2 ve 3'üncü maddelerinde belirtilen hususlar ile birlikte, vanalar ve bağlantı yerleri gibi tehlikeli noktaların yakınına görünür şekilde ve uygun makul aralıklarla konulacaktır,

5. Önemli miktarda tehlikeli madde ya da preparat depolanan alanlar, odalar veya kapalı yerler, H'ncl Cetvel'in, 3.2'nci maddesinde yer alan uygun uyarı işareti ile belirtilecek veya bu Cetvel'in 1'inci maddesinde belirtilen şekilde işaretlenecektir.

Değişik tehlikeli madde ya da preparatın depolandığı yerlerde, genel tehlikeyi belirten uyarı işareti kullanılabilir.

Bu işaret veya etiketler depolama bölgesinin yakınına ya da depo için kullanılan odanın giriş kapısına yerleştirilecektir.

IV. Cetvel
(5'inci Madde)

YANGINLA MÜCADELE İŞARETLERİ İLE İLGİLİ ASGARİ KOŞULLAR

Genel hususlar,

1. Bu Cetvel yangınla mücadele amacıyla kullanılan ekipmana uygulanır.
2. Yangınla mücadele ekipmanı özel bir renk ile belirtilecek ve yerini bildiren bir işaret levhası ve/veya bu gibi ekipmanın bulunduğu yer ya da erişim noktaları için özel bir renk kullanılacaktır.
3. Bu tür ekipmanı belirlemede kırmızı renk kullanılacaktır. Kırmızı alan, ekipmanın kolayca tanınabilmesi için yeterince geniş olacaktır.
4. Bu tür ekipmanın bulunduğu yeri işaretlemek için II'nci Cetvel'in, 3.5'inci maddesinde belirtilen işaret levhaları kullanılacaktır.

V, Cetvel
(5'inci Madde)

ENGELLER, TEHLİKELİ YERLER VE TRAFİK YOLLARINI BELİRLEMEK İÇİN KULLANILAN
İŞARETLER İLE İLGİLİ ASGARİ KOŞULLAR

1. Engeller ve tehlikeli yerlerde kullanılan işaretler.

1.1. Engellere çarpma, düşme ya da nesnelerin düşme tehlikesinin bulunduğu yerler; işletme tesisleri içinde çalışanların çalışmaları esnasında dolaştıkları bölgelerde, birbirini takip eden sarı ve siyah ya da kırmızı ve beyaz renk şeritleriyle işaretlenecektir.

1.2. İşaretlerin boyutu, engelin ya da tehlikeli bölgenin büyüklüğü ile orantılı olacaktır.

1.3. Sarı—siyah ya da kırmızı-beyaz şeritler yaklaşık olarak 45 derece açıyla ve aynı büyüklükte boyanacaktır,

1.4. Örnek:

veya

2. Trafik yollarının işaretlenmesi:

2.1. Çalışma yerlerinin kullanım biçimi ve ekipmanlar, çalışanların korunmasını gerektiriyorsa; araç trafiğine açık yollar, zemin rengi de dikkate alınarak, açıkça seçilebilir şekilde, sarı ya da beyaz renkli sürekli şeritlerle belirtilecektir.

2.2. Şeritler; araçlar ile araçlara yakın bulunabilecek nesnelere arasında ve araçlarla yayalar arasında, emniyetli bir mesafeyi belirtecek şekilde çizilecektir.

2.3. Tesislerin açık alanlarındaki sürekli trafiğin olduğu yollar, uygun bariyerler ve kaldırımlar yoksa, uygulanabilir olduğu ölçüde, yukarıda belirtildiği şekilde işaretlenecektir.

VI. Cetvel
(5'inci Madde)

İŞIKLI İŞARETLER İÇİN ASGARİ KOŞULLAR

1. Genel hususlar:

1.1. Işıklı işaretler, kullanım amacına ve şartlarına uygun olarak, bulunduğu ortama göre iyi görünür ve seçilir olacak, aşırı ışık nedeniyle parlamayacak veya yetersiz ışık nedeniyle görünürlüğü azalmayacaktır.

1.2. Işıklı işaretlerin sinyal gönderen ışıklı alanı, tek renk ya da belirli bir zemin üzerinde piktogramdan ibaret olacaktır.

1.3. Kullanılan tek renk I. Cetvelin, 4'üncü maddesinde yer alan renk tablosuna uygun olacaktır.

1.4. İşaret bir piktogram içeriyorsa, bu piktogram II. Cetvel'de belirtilen ilgili kuralların hepsine uygun olacaktır.

2. Özel kullanım kuralları:

2.1. Bir aygıt hem sürekli hem de aralıklı işaretler gönderiyorsa, aralıklı gönderilen işaret sürekli işaretin belirttiğinden daha fazla tehlikeli bir durumu ya da daha acil olarak yapılması istenen/emredilen müdahale ya da eylemi ifade eder. Işığın yanık kalma ve sönmek kalma süreleri aşağıdaki gibi olacaktır.

mesajın tam olarak anlaşılmasını sağlayacak; ve

diğer ışıklı işaretlerle veya sürekli yanan ışıklı işaretlerle karışmayacaktır.

2.2. Yanıp sönen ışıklı işaret, sesli sinyal yerine ya da sesli sinyalle birlikte kullanılıyorsa, aynı kodlama kullanılacaktır.

2.3. Ciddi bir tehlikeyi bildiren yanıp sönen ışıklı işaretler, özel olarak gözlem altında tutulacak ve yedek bir lamba bulundurulacaktır.

VII. Cetvel
(5'inci Madde)

SESLİ SİNYALLER İÇİN ASGARİ KOŞULLAR

1. Genel hususlar:

1.1. Sesli sinyaller;

(a) ortam gürültüsünden hayli yüksek, ancak aşırı derecede yüksek ve zarar verici olmayacak şekilde duyulabilir bir ses düzeyinde olacak ve

(b) teknik özellikleri itibarıyla kolaylıkla tanınabilir, diğer sesli sinyaller ile ortamdaki seslerden açıkça ayırt edilebilir olacaktır.

1.2. Eğer bir aygıt sabit ve değişken frekansta sesli sinyal yayıyorsa; aygıtın yaydığı değişken frekanslı sinyal, sabit frekanslı sinyale göre daha tehlikeli bir durumu veya daha acil olarak yapılması istenen/emredilen müdahale ya da eylemi ifade eder.

2. Kodlama:

Tahliye işaretleri sürekli olacaktır.

SÖZLÜ HABERLEŞME İÇİN ASGARI KOŞULLAR

1. Genel hususlar:

1.1. Bir veya birden fazla kişiler arasında yapılan sözlü haberleşmede; belirli bir formda veya kodlanmış haldeki kısa metinler, cümleler, kelime veya kelime grupları kullanılacaktır.

1.2. Sözlü mesajlar mümkün olduğunca kısa, yalın ve açık olmalıdır. Konuşanın konuşma becerisi ve dinleyenin duyma yeteneği güvenilir bir sözlü iletişime uygun olacaktır.

1.3. Sözlü haberleşme doğrudan insan sesi veya uygun bir vasıtayla yayınlanan insan sesi ya da yapay insan sesi ile olacaktır.

2. Özel kullanım kuralları:

2.1. Sözlü haberleşmede yer alan kişiler, sağlık ve güvenlik açısından istenilen davranışı yapabilmeleri için sözlü mesajı doğru telaffuz edebilecek ve anlayabilecek seviyede kullanılan dili bileceklerdir.

2.2. Sözlü iletişim, el-kol hareketleri yerine ya da onlarla birlikte kullanıldığında aşağıda verilen komutlar kullanılacaktır.

- başlat bir işlem veya hareketi başlatmak için
- dur bir hareketi durdurmak veya sona erdirmek için
- tamam bir işlemi sona erdirmek için
- yukarı bir yükü yukarı kaldırmak için
- aşağı bir yükü aşağı indirmek için
- ileri - geri - sağ - sol: (Bu komutlar uygun el hareketleri ile eşgüdümlü olacak şekilde kullanılacaktır.)
- kes : acil olarak durdurmak için
- çabuk : güvenlik nedeniyle bir hareketi hızlandırmak için

IX. Cetvel
(5'inci Madde)

EL İŞARETLERİ İÇİN ASGARİ KOŞULLAR

1. Özellikler:

El işaretleri kesin, yalın, yapılması ve anlaşılması kolay olacak ve benzer işaretlerden belirgin bir şekilde farklı olacaktır.

Aynı anda iki kol birden kullanılıyorsa, bunlar simetrik olarak hareket ettirilecek ve bir harekette sadece bir işaret verilecektir.

Yukarıdaki şartlara uymak, aynı anlamı vermek ve anlaşılabilir olmak kaydıyla bu Cetvelin 3'üncü maddesinde gösterilen işaretlerden biraz farklı veya daha detaylı işaretler kullanılabilir.

2. Özel kullanım kuralları:

2.1. İşaretçi : El-kol hareketleri ile işaretleri veren kişi,

Operatör : İşaretçinin talimatları ile hareket eden kişi

İşaretçi, operatöre manevra talimatlarını vermek için el-kol hareketleri kullanacaktır.

2.2. İşaretçi, kendisi tehlikeye düşmeyecek şekilde, bulunduğu yerden bütün manevraları görsel olarak izleyebilmelidir.

2.3. İşaretçinin esas görevi; manevraları yönlendirmek ve manevra alanındaki çalışanların güvenliğini sağlamaktır.

2.4. Yukarıda, 2.2.'deki şart yerine getirilemiyorsa ek olarak bir veya daha fazla işaretçi konuşlandırılacaktır.

2.5. Operatör, almış olduğu emirleri güvenlik içerisinde yerine getiremeyeceği durumlarda yürütmekte olduğu manevrayı durdurarak yeni talimat isteyecektir.

2.6. Yardımcı unsurlar:

Operatör, İşaretçiyi kolaylıkla fark edebilmelidir.

İşaretçi, ceket, baret, kolluk veya kol bandı gibi ayırt edici eşyalardan bir veya daha fazlasını giyecek ya da uygun bir işaret aracı taşıyacaktır.

Ayırt edici eşyalar; parlak renkli, tercihen hepsi aynı renkte ve sadece işaretçilere özel olacaktır.

3. Kodlanmış işaretler:

Genel hususlar;

Aşağıda verilen kodlanmış işaretler, belirli sektörlerde aynı manevralar için kullanılacaktır.

A. Genel İşaretler

Anlamı	Tarifi	Sekil
BAŞLAT		Ç
Hazır ol	Avuç içleri öne bakacak şekilde her iki kol yere paralel	ili İ
Başlama komutu		

DUR Kesinti / ara Hareketi durdur	Avuç içi öne bakacak şekilde sağ kol yukarı kalkık	<i>M m</i>
TAMAM işlemin sonu	Her iki kol göğüs hizasında eller kenetli	<i>A</i> -laf³ •

B. Dikey hareketler

Anlamı	Tarifi	Şekil	
KALDIR	Sağ kol avuç içi öne bakacak şekilde yukarı kalkıkken yavaşça daire çizer		
İNDİR	Sağ kol avuç içi içeri bakacak şekilde yere doğru indirilmişken yavaşça daire çizer		
DÜŞEY MESAFE	Mesafe her iki elin arasındaki boşlukla ifade edilir	4	

C. Yatay Hareketler

Anlamı	Tarifi	Şekil	
İLERİ	Her iki kol avuç içleri yukarı bakacak şekilde bel hizasında bükülükten kollar dirsekten kırılarak yukarı hareket eder	<i>Ç%Jf</i>	
GERİ	Her iki kol avuç içleri aşağı bakacak şekilde göğüs önünde bükülükten kollar dirsekten kırılarak yavaşça gövdeden uzaklaşır		

SAG işaretçinin sağı	Sağ kol avuç içi yere bakacak şekilde yere paralel sağa uzatılmışken sağa doğru yavaşça küçük hareketler	= = 4 1
SOL işaretçinin solu	Sol kol avuç içi yere bakacak şekilde yere paralel sola uzatılmışken sola doğru yavaşça küçük hareketler	$L^*. A$ $\angle n m rV$ $i i i i!$
YATAY MESAFE	Eller arasındaki boşluk mesafeyi ifade eder	

Tehlike

Anlamı	Tarifi	Şekil
TEHLİKE Acil dur.	Avuç içleri öne bakacak şekilde her iki kol yukarı kalkık	-
HIZLI	Bütün hareketler daha hızlı	
YAVAŞ	Bütün hareketler daha yavaş	

Sayı : 339

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'inci Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

- Kişnişim* 1. Bu Tüzük "Yüklerin Elle Taşınmasında Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir* 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Bakanlık", Çalışma işleri ile görevli Bakanlık anlatır.
"Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb, karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
"Elle Taşıma", olumsuz ergonomik koşullar ve nitelikleri bakımından çalışanların bel ve sırt incinmelerine neden olabilecek yüklerin, bir veya daha fazla çalışan tarafından elle veya beden gücü kullanılarak kaldırılması, indirilmesi, itilmesi, çekilmesi, başka bir yere götürülmesi veya hareket ettirilmesi gibi işlerin yapılması veya bu işlerin yapılması için fiziki olarak destek olunmasını ifade eder.
"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır,
"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır,
"İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

- Amaç* 3. Bu Tüzüğün amacı, elle yapılan taşıma işlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden ortaya çıkabilecek risklerden, özellikle sırt ve bel incinmelerinden çalışanların korunmasını sağlamak için alınması gerekli önlemleri belirlemektir.

- Kapsam* 4. Bu Tüzük, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar,
35/2008

İKİNCİ KISIM
işverenlerin Yükümlülükleri

<i>Genel Kurallar</i>	5.	(1) İşverenler, işyerinde yüklerin elle taşınmasına gerek duyulmayacak şekilde iş organizasyonu yapmak ve yükün uygun yöntemlerle, özellikle mekanik sistemler kullanılarak taşınmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.
<i>I. Cetvel</i>	(2)	İşveren, yükün elle taşınmasının kaçınılmaz olduğu durumlarda, bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvel'de belirtilen hususları dikkate alarak elle taşımadan kaynaklanan riski azaltmak için uygun yöntemler kullanılmasını sağlayacak ve gerekli düzenlemeleri yapacaktır.
<i>Fazla Yük Kaldırılması</i>	6.	(1) Hiçbir çalışan kaldırayabileceği bir yükten fazla bir yük kaldırmaya zorlanamaz.
(2) Kadın ve genç kişiler 25 kilodan fazla yük kaldırılması gereken işlerde çalıştırılmazlar.
<i>İş ve İşin Yapıldığı Yerin Organizasyonu</i>	7.	Yükün elle taşınmasının kaçınılmaz olduğu durumlarda işveren, işin mümkün olduğu kadar sağlık ve güvenlik şartlarına uygun olarak yapılabilmesi için işyerinde gerekli düzenlemeyi yapacak ve;
(1) Bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvel'deki hususları ve yüklerin özelliklerini de göz önünde bulundurarak, yapılan işteki sağlık ve güvenlik koşullarını değerlendirecek,
(2) Özellikle çalışanların sırt ve bel incinme risklerini önlemek veya azaltmak için, bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvel'deki hususları dikkate alarak, çalışma ortamının özellikleri ve yapılan işin gereklerine uygun önlemleri alacaktır.
<i>Bireysel Risk Faktörleri</i>
<i>11. Cetvel</i>
<i>35/2008</i>	8.	İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 6'ncı maddesinin, (4)'üncü fıkrasının (B) bendi ile 21'inci ve 22'nci maddelerinin uygulanmasında bu Tüzüğe ekli II'inci Cetvel'de belirtilen hususlar dikkate alınacaktır.
<i>Çalışanların Eğitimi ve Bilgilendirilmesi</i>
<i>35/2008</i>	9.	Elle yapılan taşıma işlerinde, çalışanların bilgilendirilmesi ve eğitimi ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara uyulacaktır:
(1) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü maddesindeki hususlarla birlikte, bu Tüzük uyarınca sağlık ve güvenliğin korunmasına yönelik alınan tedbirler hakkında çalışanları ve/veya temsilcilerini bilgilendirecektir.
İşveren, elle taşıma işlerinde çalışanlar ve/veya temsilcilerine taşınan yük ile ilgili genel bilgileri ve mümkünse yükün ağırlığı ile eksenrik yüklerin ağır tarafının ağırlık merkezinin yeri hakkında, kesin bilgileri vermekle yükümlüdür.
(2) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 16'ncı maddesindeki hususlarla birlikte, bu Tüzüğün ekindeki cetvellerde belirtilen hususları da dikkate alarak, yüklerin doğru olarak nasıl taşınacağı ve yanlış taşınması halinde ortaya çıkabilecek riskler hakkında çalışanlara yeterli bilgi ve eğitim verecektir.

*Çalışanların
Görüşleri-
nin Ahn-
ması ve
Katımla-
rının Sağ-
lanması
35/2008*

10. İşveren, bu Tüzük ve ekindeki cetvellerde belirtilen konularda İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini alacak ve katılımlarını sağlayacaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Son Kurallar

Yürütme

11. Bu Tüzük Çalışma işleriyle görevli Bakanlık Tarafından Yürütülür.

*Yürürlüğe
Giriş*

12. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer..

YÜKLE İLGİLİ RİSK FAKTÖRLERİ*

1. Yükün Özellikleri

Aşağıda belirtilen özelliklere sahip yüklerin elle taşınması sırt ve bel incinmesi riski oluşturabilir;

- çok ağır veya çok büyükse,
- kaba veya kavranılması zor ise,
- dengesiz veya içindekiler yer değiştiriyorsa,
- vücuttan uzakta tutulmasını veya vücudun eğilmesini veya bükülmesini gerektiren bir konumda ise,
- özellikle bir çarpma halinde yaralanmaya neden olabilecek yoğunluk ve şekilde ise.

2. Fiziksel Güç Gereksinimi

İŞ;

- çok yorucu ise,
 - mutlaka vücudun bükülmesi ile yapılabiliyorsa,
 - yükün ani hareketi ile sonuçlanıyorsa,
 - vücut dengesiz bir pozisyonda iken yapılıyorsa,
- bedenen çalışma şekli ve harcanan güç, özellikle sırt ve bel incinmelerine neden olabilir.

3. Çalışma Ortamının Özellikleri

Çalışma ortamı aşağıdaki özelliklerde ise, özellikle sırt incinmesi riskini artırabilir;

- çalışılan yer işi yapmak için yeterli genişlik ve yükseklikte değil ise,
- zemin düz değilse, engeller bulunuyorsa veya düşme veya kayma tehlikesi varsa,
- çalışma ortam ve şartları, çalışanların yükleri güvenli bir yükseklikte veya uygun bir vücut pozisyonunda taşınmasına uygun değilse,
- işyeri tabanında veya çalışılan zeminlerde yüklerin indirilip kaldırılmasını gerektiren seviye farklılıkları varsa,
- zemin veya ayak basma yeri dengesizse,
- sıcaklık, nem veya havalandırma uygun değilse.

4. İşin Gerekliliği

Aşağıda belirtilen çalışma şekillerinden bir veya daha fazlasını gerektiren işler sırt ve bel incinmesi riski oluşturabilir.

- özellikle vücudun belden dönmesini gerektiren aşırı sık veya aşırı uzun süreli bedensel çalışmalar,
- yetersiz ara ve dinlenme süresi,
- aşırı kaldırma, indirme veya taşıma mesafeleri,
- işlemin gerektirdiği, çalışan tarafından değiştirilemeyen çalışma temposu.

*= Çok faktörlü analiz yapmak için I'inci ve II'nci Cetvellerdeki risk faktörleri aynı anda değerlendirilebilir.

II. Cetvel
(8'inci Madde)

BİREYSEL RİSK FAKTÖRLERİ*

Çalışanın;

- yapılacak işi yürütmeye fiziki yapısının uygun olmaması,
- uygun olmayan giysi, ayakkabı veya diğer kişisel eşyalar kullanması,
- yeterli ve uygun bilgi ve eğitime sahip olmaması,
durumunda çalışanlar risk altında olabilirler.

- Çok faktörlü analiz yapmak için I'inci ve II'nci Cetvellerdeki risk faktörleri aynı anda değerlendirilebilir.

Sayı :340

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası
(35/2008 sayılı Yasa)
44'üncü Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 44'üncü maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

- Kısmisbn** 1, **Bu Tüzük "Çalışanların Maruz Kaldıkları Gürültü Riskine Karşı Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Tüzüğü" olarak isimlendirilir.**

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir** 2. **Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;**
- "Bakanlık", Çalışma işleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
- "Çalışan", kendi özel yasalarındaki statülerine bakılmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde, herhangi bir iş ilişkisine bağlı olarak ücret, maaş, gündelik vb. karşılığı çalışan (istihdam edilmiş) gerçek kişileri anlatır.
- "En Düşük Maruz Kalma Etkin Değeri", ulaşılması veya aşılması durumlarında oluşan riskin azaltılması amacıyla özel olarak tedbir alınması gereken, çalışanın maruz kaldığı günlük veya haftalık gürültü maruziyet seviyesinin (LEX, 8h) veya en yüksek ses basıncının (Ppeak) en düşük değerini anlatır.
- "En Üst Maruziyet Etkin Değeri", ulaşılması veya aşılması durumlarında oluşan riskin azaltılması amacıyla özel olarak tedbir alınması gereken, çalışanın maruz kaldığı günlük veya haftalık gürültü maruziyet seviyesinin (LEX, 8h) veya en yüksek ses basıncının (Ppeak) en üst değerini anlatır.
- "En Yüksek Ses Basıncı (Ppeak)", bu Tüzüğe ekli II'nci Cetvel'de anlatıldığı şekilde hesaplanan ve bir çalışanın maruz kaldığı "C"-frekans ağırlıklı, anlık gürültü basıncının maksimum değerini anlatır.
- n Cetvel** / **Cetvel** "Günlük Gürültü Maruziyet Seviyesi (LEX, 8h)", bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvelin I'inci Kısım'da anlatıldığı şekilde hesaplanan ve bir çalışanın sekiz saatlik iş günü içinde maruz kaldığı, anlık darbeli gürültünün de dahil olduğu bütün gürültü maruziyet seviyelerinin zaman ağırlıklı ortalamasını anlatır.
- "Gürültü", duyulabilen herhangi bir sesi anlatır.
- "Haftalık Gürültü Maruziyet Seviyesi", bu Tüzüğe ekli I'inci Cetvelin II'nci Kısım'da anlatıldığı şekilde hesaplanan ve bir çalışanın maruz kaldığı günlük gürültü maruziyet seviyelerinin sekiz saatlik beş iş gününden oluşan bir hafta için zaman ağırlıklı ortalamasını anlatır,
- "İş Sağlığı ve Güvenliği", çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır.
- "İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır,
- "İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine

bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

"Maruziyet", bu Tüzük amaçları bakımından gürültüye maruz kalmayı, gürültüden etkilenmeyi anlatır.

"Maruziyet Sınır Değeri", bu Tüzüğün 5'inci maddesinde aşılacakları belirtilen günlük ve haftalık maruziyet seviyeleri ile en yüksek ses basıncını anlatır.

"İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışanları mesleki risklerden korumak veya bu riskleri en aza indirmek amacıyla işyerinde veya işte yürütülen faaliyetlerin tüm aşamalarında planlanan ve uygulanan, çalışanların çalışma kapasiteleri, yaşamları ve sağlıklarını korumak amacıyla alınmış tüm koruyucu önlemleri anlatır.

"İşveren", İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda Ana işveren veya Alt işveren olarak tefsiri yapılan, çalışanlarla istihdam ilişkisi olan ve kuruluşun veya işyerinin sorumluluğunu taşıyan gerçek veya tüzel kişileri anlatır,

"İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

"Maruz Kalan Çalışan", tümüyle veya kısmen tehlikeli bölgede bulunan çalışanı anlatır.

"Operatör", iş ekipmanını kullanma görevi verilen çalışan veya çalışanları anlatır.

"Tehlike", çalışanların sağlık ve yaşamı için olası tehlikeyi anlatır

"Tehlike Bölgesi", iş ekipmanının içinde ve/veya çevresinde, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden riske maruz kalacağı bölgeyi anlatır.

- Amaç**
3. Bu Tüzüğün amacı, çalışanların işyerlerindeki gürültüye maruz kalmaları sonucu sağlık ve güvenlik yönünden oluşabilecek risklerden, özellikle işitme ile ilgili risklerden korunmaları için alınması gerekli önlemleri belirlemektir.
- Kapsam**
35/2008
4. Bu Tüzük, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.
- Maruziyet Sınır Değerleri ve Maruziyet Etkin Değerleri**
5. Maruziyet sınır değerleri ve maruziyet etkin değerleri ile ilgili hususlar aşağıda belirtilmiştir:
- (1) Bu Tüzüğün uygulanması bakımından belirlenmiş günlük gürültü etkilenme seviyeleri ile en yüksek ses basıncı yönünden etkilenme sınır değerleri ve etkilenme etkin değerleri aşağıda verilmiştir;
- (A) Maruziyet Sınır Değerleri:
- (a) Günlük Gürültü Seviyesi (LEX, 8h) 87 dB (A- frekans ağırlıklı) ve
- (b) En Yüksek Ses Basıncı (Ppeak) 200 Pa (140 dB (C- frekans ağırlıklı)).
- (B) En Düşük Maruziyet Etkin Değerleri:
- (a) Günlük Gürültü Seviyesi (LEX, 8h) 80 dB (A- frekans ağırlıklı) ve
- (b) En Yüksek Ses Basıncı (Ppeak) 112 Pa (135 dB (C- frekans ağırlıklı)).
- (C) En Üst Maruziyet Etkin Değerleri:

- (a) Günlük Gürültü Seviyesi (LEX, 8h) 85 dB (A- frekans ağırlıklı) ve
(b) En Yüksek Ses Basıncı (Ppeak) 140 Pa (137 dB (C- frekans ağırlıklı)).
- (2) Çalışanı etkileyen maruziyetin belirlenmesinde, çalışanın kullandığı kişisel kulak koruyucularının koruyucu etkisi de dikkate alınarak maruziyet sınır değeri uygulanacaktır. Maruziyet etkin değerlerinde kulak koruyucularının etkisi dikkate alınmayacaktır.
- (3) Günlük gürültü maruziyetinin günden güne belirgin şekilde farklılık gösterdiğinin kesin olarak tespit edildiği işlerde ve aşağıdaki şartlara uyulmak kaydı ile maruziyet sınır değerleri ve maruziyet etkin değerlerinin uygulanmasında günlük maruziyet değerleri yerine haftalık maruziyet değerleri kullanılabilir;
- (A) Yeterli ölçümle tespit edilen haftalık gürültü maruziyet seviyesi 87 dB (A- frekans ağırlıklı) maruziyet sınır değerini aşmayacaktır.
- (B) Bu işlerdeki riskleri en aza indirmek için yeterli önlemler alınmış olacaktır.

İKİNCİ KISIM

İşverenlerin Yükümlülükleri

işyerlerinde gürültüden kaynaklanan risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesinde:

- (1) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ve 9'uncu maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirirken, çalışanların maruz kaldığı gürültü seviyesini değerlendirecek ve gerekiyor ise gürültü ölçümü yapacaktır.
- (2) Kullanılan yöntemler ve aygıtlar, mevcut koşullara, özellikle de ölçülecek olan gürültünün özelliklerine, maruziyet süresine ve çevresel faktörlere uygun olacaktır.
Bu yöntemler ve aygıtlar bu Tüzüğü'nün 2'nci maddesinde tefsiri yapılan parametrelerin belirlenmesine ve 5'inci maddesinde belirtilen değerlerin aşılıp aşılmadığına karar verilebilmesine olanak sağlayacaktır.
- (3) Kullanılan gürültü ölçme yöntemi, bir çalışanın kişisel maruziyetini gösterecek şekilde olacaktır.
- (4) Yukarıda 1'inci fıkrada belirtilen değerlendirme ve ölçümler İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 7'nci maddesinin 5'inci fıkrasının kuralları uyarınca yetkilendirilmiş kişilerce planlanacak ve uygun aralıklarla yapılacaktır.
Gürültü maruziyet seviyesinin değerlendirilmesi ve ölçüm sonuçları, daha sonraki zamanlarda tekrar değerlendirilebilmesi için uygun bir şekilde saklanacaktır.
- (5) Ölçüm sonuçları değerlendirilirken, ölçme uygulamalarına bağlı olan ölçüm hataları dikkate alınacaktır.
- (6) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrası gereğince yapacağı risk değerlendirmesinde aşağıda belirtilen hususlara özel önem verecektir:
- (A) Darbeli gürültüye maruziyet de dahil maruziyetin seviyesine, türü ve süresine,
- (B) Bu Tüzüğü'nün 5'inci maddesinde belirtilen maruziyet sınır değerlerine

- ve maruziyet etkin değerlerine,
- (C) Özellikle hassas risk gruplarına dahil çalışanların sağlık ve güvenliklerine olan etkilerine,
- (Ç) Teknik olarak mümkünse, gürültü ile işe bağlı ototoksik maddelerin etkileşimlerine veya gürültü ile titreşim arasındaki etkileşimlerin çalışanın sağlık ve güvenliğine oran etkisine,
- (D) Kaza riskini azaltmak için kullanılan ve çalışanlar tarafından algılanması gereken uyarı sinyalleri ve diğer sesler ile gürültünün etkileşmesinin çalışanların sağlık ve güvenlikleri yönünden dolaylı etkisine,
- (E) İş ekipmanlarının gürültü emisyonları hakkında ilgili mevzuat uyarınca imalatçılardan sağlanan bilgilere,
- (F) Gürültü emisyonu daha az olan alternatif bir iş ekipmanının bulunup bulunmadığına,
- (G) Gürültüye maruziyetin, işverenin sorumluluğundaki normal çalışma saatleri dışında da devam edip etmediğine,
- (G) Sağlık gözetiminden elde edilen ve mümkünse en son yayınlanmış olanları da içeren tüm bilgilere,
- (H) Yeterli korumayı sağlayabilecek kulak koruyucularının bulunup bulunmadığına,
- (I) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca risk değerlendirmesini yaptırmış olacak ve bu Tüzüğün 7'nci, 8'inci, 9'uncu ve 10'uncu maddelerine uygun olarak hangi önlemlerin alınması gerektiğini tanımlayacaktır. Risk değerlendirmesi ile ilgili, yürürlükteki mevzuata uygun olarak kayıt tutulacak ve saklanacaktır. Risk değerlendirmesi, düzenli olarak ve önemli bir değişiklik olduğunda veya sağlık gözetimi sonuçlarının gerektirdiğinde yeniden yapılacaktır.
- (1) İşverenler, gürültüden kaynaklanan maruziyetin önlenmesi veya azaltılması için aşağıdaki kurallara uyacaklardır:
Teknik gelişmelere uygun önlemler alınarak gürültüye maruziyetten kaynaklanan riskler kaynağında yok edilecek veya en aza indirilecektir. Gürültüden kaynaklanan risklerin azaltılmasında, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 6'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasında belirtilen genel prensiplere uyulacak ve özellikle;
- (A) Gürültüye maruziyetin daha az olduğu başka çalışma yöntemleri seçmek,
- (B) Yapılan işi göz önünde bulundurarak, mümkün olan en düşük seviyede gürültü yayan uygun iş ekipmanını seçmek,
- (C) İşyerinin ve çalışılan yerlerin tasarımı ve düzenlenmesi,
- (Ç) Gürültüyü teknik yollarla azaltmak için;
(a) Hava yoluyla yayılan gürültüyü, perdeleme, kapatma, gürültü emici örtülerle ve benzeri yöntemlerle azaltmak,
(b) Yapıdan kaynaklanan gürültüyü, yalıtım ve benzeri yöntemlerle azaltmak,
- (D) İşyeri, çalışma sistemleri ve iş ekipmanları için uygun bakım programlarının uygulanması,

- (E) Gürültüyü azaltacak bir iş organizasyonu ile,
 (a) Maruziyet süresini ve gürültü seviyesini sınırlamak,
 (b) Yeterli dinlenme araları verilerek çalışma sürelerinin düzenlenmesi,
 gibi önlemler alınacaktır.
- (2) Bu Tüzüğün 6'ncı maddesine göre yapılan risk değerlendirmesinde, en yüksek maruziyet etkin değerlerinin aşıldığının tespiti halinde, işveren, özellikle yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen önlemleri de dikkate alarak, gürültüye maruziyeti azaltmak için teknik ve/veya organizasyona yönelik bir önlem programı oluşturacak ve uygulayacaktır.
- (3) Bu Tüzüğün 6'ncı maddesi uyarınca yapılan risk değerlendirmesine göre, çalışanların en yüksek maruziyet etkin değerlerini aşan gürültüye maruz kalabileceği çalışma yerleri uygun şekilde işaretlenecektir. Ayrıca, bu alanların sınırları belirlenecek ve teknik olarak mümkün ise, bu alanlara girişler kontrollü olacaktır.
- (4) Çalışanlar dinlenmesi için ayrılan yerlerdeki gürültü seviyesi, bu yerlerin kullanım amacına uygun olacaktır.
- (5) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 22'nci maddesi uyarınca kadınlar, gençler, yaşlılar, özürlüler gibi hassas risk gruplarının korunması için gerekli önlemleri alacaktır.

Gürültüye maruziyetten kaynaklanan riskler başka yollarla önlenemiyor ise:

- (1) İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 17'nci maddesinin (2)'inci fıkrasında ve Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanımı Tüzüğü hükümlerine uygun olarak ve aşağıda belirtilen koşullarda, çalışanlara, kişiye tam olarak uyan kulak koruyucuları verilecek ve bu koruyucular çalışanlar tarafından kullanılacaktır:
- (A) Gürültü maruziyeti en düşük maruziyet etkin değerleri aştığında, işveren kulak koruyucuları sağlayarak çalışanların kullanımına hazır halde bulunduracaktır,
- (B) Gürültü maruziyeti en yüksek maruziyet etkin değerlerine ulaştığında ya da bu değerleri aştığında, kulak koruyucuları kullanılacaktır,
- (C) Kulak koruyucuları işleme ile ilgili riski ortadan kaldıracak veya en aza indirecek bir biçimde seçilecektir.
- (2) İşveren, kulak koruyucularının kullanılmasını sağlamak için her türlü çabayı gösterecek ve alınan önlemlerin etkililiğini denetlemekten sorumlu olacaktır,

Çalışanların maruziyeti, hiçbir koşulda bu Tüzüğün 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında belirtildiği şekilde maruziyet sınır değerlerini aşmayacaktır.

Bu Tüzükte belirtilen tüm önlemlerin alınmasına rağmen, maruziyet sınır değerlerinin aşıldığının tespit edildiği durumlarda, işveren;

- (1) Maruziyeti, maruziyet sınır değerlerinin altına indirmek üzere gerekli olanı derhal yapacak,
 (2) Maruziyet sınır değerlerinin aşılması nedenlerini belirleyecek, ve
 (3) Bunun tekrarını önlemek amacıyla, koruma ve önlemeye yönelik tedbirleri alacaktır.

0. İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 14'üncü ve 16'ncı maddelerinde belirtilen hususlarla birlikte, işyerinde en düşük maruziyet etkin değerindeki veya

*/•ilmes ve
Eğitimi*

35/2008

üzerindeki gürültüye maruz kalan çalışanların ve/veya temsilcilerinin gürültü maruziyeti ile ilgili olarak ve özellikle de aşağıdaki konularda bilgilendirilmelerini ve eğitilmelerini sağlayacaktır:

- (1) Gürültüye maruziyetten kaynaklanan riskler,
- (2) Gürültüden kaynaklanan riskleri önlemek veya en aza indirmek amacıyla bu Tüzük kurallarını uygulamak için alınan önlemler ve bu önlemlerin uygulanacağı koşullar,
- (3) Bu Tüzüğün 5'inci maddesinde belirtilen maruziyet sınır değerleri ve maruziyet etkin değerleri,
- (4) Bu Tüzüğün 6'ncı maddesine uygun olarak yapılan değerlendirme ve gürültü ölçümünün sonuçları ve bunların önemi ve potansiyel risklerinin açıklanması,
- (5) Kulak koruyucularının doğru kullanılması,
- (6) işitme kaybı belirtilerinin niçin ve nasıl tespit edileceği ve bildirileceği,
- (7) Bu Tüzüğün 12'nci maddesine göre, çalışanların hangi şartlarda sağlık gözetimine tabi tutulacağı ve sağlık gözetiminin amacı, Gürültü maruziyetini en aza indirecek güvenli çalışma uygulamaları.

*Çalışanlara
Danışılma
ve
Katılımın
Sağlanması
35/2008*

11. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 15'inci maddesine uygun olarak çalışanlar ve/veya temsilcilerine bu Tüzüğün kapsadığı konular ile özellikle aşağıdaki konularda danışılacak ve katılımları sağlanacaktır:
 - (1) Bu Tüzüğün 6'ncı maddesinde belirtildiği şekilde risklerin değerlendirilmesinde ve alınacak önlemlerin tanımlanmasında,
 - (2) Bu Tüzüğün 7'nci maddesinde belirtilen, gürültüden kaynaklanan risklerin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını amaçlayan önlemlerin alınmasında,
 - (3) Bu Tüzüğün 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinde belirtildiği şekilde kulak koruyucularının seçilmesinde.

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli Kurallar

*Sağlık
Gözetimi*

12. Çalışanlar aşağıdaki hususlar gözönünde bulundurularak sağlık gözetimine tabi tutulacaktır:
 - (1) İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 21'inci ve 32'nci maddelerine halel gelmeksizin, bu Tüzüğün 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası gereğince yapılan risk değerlendirmesi sonucunda sağlık riski olduğunun anlaşılması halinde çalışanlar uygun sağlık gözetimine tabi tutulacaktır.
 - (2) En yüksek maruziyet etkin değerlerini aşan gürültüye maruz kalan bir çalışan, bir hekim veya hekimin sorumluluğu altındaki uzman bir başka kişi tarafından kendisine işitme testi yapılmasını isteme hakkına sahiptir. Bu Tüzüğün 6'ncı maddesinde hükme bağlanan değerlendirme ve ölçüm sonuçlarına göre bir sağlık riski olduğunun tespit edildiği yerlerde, en düşük maruziyet etkin değerlerini aşan gürültüye maruz kalan çalışanlar için de işitme testleri yapılacaktır. Bu testlerin amacı gürültüye bağlı olan herhangi bir işitme kaybında erken tanı koymak ve işitme işlevini koruma altına almaktır.
 - (3) Yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkrala kurallarına uygun olarak yapılan

KISIM I

Günlük Gürültü Manen/ _ i

1. Çalışanın Günlük Gürültü Maruziyet Seviyesi $L_{EP,d}$; LEX, 8h karşılığı olup uluslararası standart olan ISO 1999:1990, madde 3.6'da desibel olarak tanımlanır ve aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır;

$$L_{EP,d} = L_{Aeq,T_e} + 10 \log_{10} [T_e/T_0]$$

T_e , çalışanın saniye olarak iş günü içerisindeki gürültüye maruz kaldığı çalışma süresidir.

T_0 , 28,800 saniyedir (8 saat) ve,

L_{Aeq,T_e} sürekli olan A- frekans ağırlıklı ses basınç seviyesine eşittir. Uluslararası standart olan ISO 1999:1990, madde 3.5'de desibel olarak tanımlanır ve çalışanın iş günü içerisinde maruz kaldığı sesi simgeler.

- 2, Eğer bir iş gününde maruz kalınan süreler iki veya daha fazla periyotta farklı ses seviyelerinden oluşuyorsa periyotların birleşimi (kombinasyonu) için Günlük Gürültü Maruziyet Seviyesi aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır;

$$L_{EP,d} = 10 \log_{10} \left[\frac{1}{T_0} \sum_{i=1}^n (T_i 10^{0.1 L_{Aeq,T_i}}) \right]$$

n , bir iş günü içerisindeki

periyotların sayısıdır.

T_i , i periyodunun süresidir,

(L_{Aeq,T_i}) i periyodu süresince çalışanın maruz kaldığı sesi gösterir ve A- frekans ağırlıklı sürekli ses basıncına eşittir ve,

$i = n$

$\sum_{i=1}^n T_i$ T_e 'ye eşittir ve çalışanın saniye olarak iş günündeki çalışma süresini ifade eder.

sağlık gözetimi ile ilgili olarak her çalışanın kişisel sağlık kaydı tutulacak ve bu kayıt güncelleştirilecektir. Sağlık kayıtları, sağlık gözetiminin bir özetini içerecektir. Bu kayıtlar gizlilik esasına uygun olarak ve gerektiğinde incelenebilecek şekilde saklanacaktır.

Bu kayıtların kopyaları, yetkili makamların istemesi halinde verilecektir. Her çalışan, istediğinde kendisiyle ilgili kayıtlara ulaşabilecektir.

- (4) işitme ile ilgili sağlık gözetimi sonucunda, çalışanda işitme kaybı saptandığında, işitme kaybının gürültü maruziyetine bağlı olup olmadığını bir hekim veya hekimin uygun gördüğü bir uzman değerlendirecektir, işitme kaybı gürültüye bağlı ise;
- (A) Çalışan, hekim veya uygun nitelikli diğer bir kişi tarafından, kendisi ile ilgili sonuçlar hakkında bilgilendirilecektir.
- (B) işveren;
- (a) Tüzüğün 6'ncı maddesi uyarınca yapılan risk değerlendirmesini gözden geçirecektir.
- (b) Riskleri önlemek veya azaltmak için bu Tüzüğün 7'inci ve 8'inci maddeleri uyarınca alınan önlemleri gözden geçirecektir,
- (c) Riskleri önlemek veya azaltmak için bu Tüzüğün 7'inci ve 8'inci maddeleri uyarınca gerekli görülen ve çalışanın gürültüye maruz kalmayacağı başka bir işte görevlendirilmesinin de aralarında olduğu önlemleri uygularken, iş sağlığı uzmanları veya diğer uygun vasıflı kişilerin veya yetkili makamın önerilerini dikkate alacaktır.
- (ç) Benzer biçimde maruz kalan çalışanların sağlık durumunun gözden geçirilmesi için de düzenli (sistemik) bir sağlık gözetimi uygulayacaktır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Son Kurallar

*Yürütme
Yetkisi*

13. Bu Tüzük Çalışma İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından yürütülür.

*Yürürlüğe
Giriş*

14. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

KISIM II

Haftalık Gürültü Maruziyet Seviyesi

Çalışanın Haftalık Gürültü Maruziyet Seviyesi $L_{ep,w}$; LEX, 8h karşılığı olup uluslararası standart olan ISO 1999:1990, madde 3,6 (2'nci fıkrada)da desibel olarak tanımlanır ve beş iş gününden oluşan çalışma haftası için aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır;

$$L_{ep,w} = 10 \log_{10} \left[\frac{1}{T} \sum_{i=1}^m SS_i^{0,1} \right] \quad (epa)$$

m , çalışma haftası boyunca çalışanın sese maruz kaldığı iş günü sayısıdır; ve i , işgünü için ($L_{EP,d}$) i , $L_{EP,d}$ 'ye eşittir.

II. Cetvel
(2'nci Madde)

En Yüksek Ses Basıncı Seviyesi

En Yüksek Ses Basıncı Seviyesi L_{cpeak} desibel olarak ifade edilir ve aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır;

$$L_{cpeak} = 20 \log_{10} [P_{cpeak} / P_0]$$

P_{cpeak} , çalışanın iş günü içerisinde maruz kaldığı ve Paskal'da (Pa), C-frekans ağırlıklı ses basıncının azami değeridir.

P_0 , 20 pPa'dır.

Sayı : 341

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ YASASI
(4/2008)

Bakan , 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 12. maddesinin kendisine vermiş olduğu yetkiyi kullanarak işbu Tebliğ ile aşağıdaki hususları tespit eder.

1. Bu Tebliğ, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları (değ) Tebliği olarak isimlendirilir ve aşağıda 'Esas Tebliğ' olarak andan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve esasları Tebliği ile birlikte okunur.
2. Esas Tebliğ, 6'ncı maddesi (1). fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'nci fıkra konmak suretiyle değiştirilir.
 - 6(1) (a) Yükümlüler, şüpheli bir işlemle karşılaştıklarında, gerekli kimlik saptamasını yaptıktan sonra, işlem hakkında yetki ve imkanları ölçüsünde araştırma yaparak edinilen bilgi ve bulguları göz önüne alıp ekteki (Ek.2) Şüpheli İşlem Bildirim Formunu (ŞİBF) doldurarak Daire'ye bildirimde bulunurlar.
 - (b) Daire işbu Tebliğin 6. madde (1). fıkrası (a), bendinde belirtilen Şüpheli İşlem Bildirim Formunu (ŞİBF) ihtiyaca göre yükümlü niteliklerine uygun formatlarda belirlemeye ve şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortam ve bilgi iletişim araçları kullanılarak yapılması ile ilgili usul ve esasları yükümlüler bazında ayrı belirlemeye yetkilidir.
3. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.